

308907 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 5 వ తేది గురువారము

No. 81

సంపుటము. ౪.

శింక శనామ సంవత్సరామాస మాస బహుళ సప్తమి.

సంచిక ౧౧

A Magic Cure for Scorpion Sting. సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

586

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు. గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాలి.

ఇది ప్రతి వటుబమునం దుండే వలసిన ఔషధము. ఆంక్ష, యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పోష్య గాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములు చివరినను మందు గుణము మారుదు. తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిత్తి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0. పోస్తేజి 0.3-0. 1 డజన్ పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి కేసు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తొప్పించుకొనవారికి పోస్తేజి ఇవాలి. 6 రోజులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమీషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

1-6 వెంకటేశ్వరస్వామి వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందుకో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక చిత్రమయిన మంచి వస్తువులు మీరు బహుచవుకగ సప్లయ చేతురు.

ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

జిర్జర సాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము వచనమగును. జిర్జకోశము బాగు పడి రసప్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 25 మాత్రలడబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజనం డిసా, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫియములు - డేరాలు - గ్యాసుడికములు - బొమ్మలకాడ్లు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయింకము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈర్వోరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

వాయువుపోట్ల పోగొట్టును.

పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసన గలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

లక్షల కొలది సీసాలు విక్రయము.

వనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనం డిసా. 109, ఫ్రెహ్లాడ్, బొంబాయి. 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

ఆశ్చర్యకరమైన రక్తమలన జనించుబాధ్యములకు కీటుమంటి మందు. కురుపులను, చచ్చులను గండములను పుట్టిన, ప్రాణికోర్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వైద్యవిశారదమైన గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన రోగములకు పోగొట్టును. రోగమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కాకలంబంధమును పోష్యులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలగ తీయును. 15 కోబాలవర మందులకు 4 పోస్టుల బుడ్డిలలో అమ్ముబడును.

ప్రాప్తేతురు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

Advertisement for 'The Glory of Man is his STRENGTH' featuring an illustration of a muscular man and text describing a strength-building product by Ectreuss.

Advertisement for 'రాజీసంయుక్త గ్రంథకర్తచే తెలిగించబడిన పురుషార్థప్రకాశము' (Rajisanyukta Granthakartachet Teliginchabadin Purusharthaprakashamu) with detailed text and a price of 800.

Advertisement for 'రంగుల చిత్ర పటము' (Rangula Chitra Patamu) with details about the product and its price.

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

బొంబాయి విద్యాసంఘమువారి
ప్రథమ సమావేశము.

—C-10-C—

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ మందిరమున 57 నారాయణ చంద్రాచార్యగారి ఆధ్యక్షతక్రింద బొంబాయిలో విద్యాసంఘము వారందరను జూన్ 30 వ తేదీన మొదటి సమావేశమును గావించిరి. రాష్ట్రముందున్న విద్యాధికులందరను, విద్యా ప్రతినిధులను సభ నలంకరించిరి. కళాశాలాధికారులను, కళాశాల పండితులను, ఉన్నత పాఠశాలాధికారులను, విద్యాభివృద్ధిని పెంపొందించుటకు వచ్చేసిరి. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు వైస్ చాన్సలర్ డైరెక్టరు, గోష్ఠి విద్యాధికులైన చంద్రాచార్యగారి సామర్థ్యమును కొనియాడుచు 57 ఇబ్రహీం రహీముల్లా గారు చంద్రాచార్యగారిని ఆధ్యక్షులుగ నుడుటకు ముపాదించిరి.

అగ్రాసవాధిపతిగారి యుపన్యాసము.

తమ యుపన్యాస సంస్కరమున చంద్రాచార్యగారు 57 జాబ్బి బద్దవల్లగారి మరణమున కెంతయు వగచుచు ఆయన బొంబాయి రాజధాని యందు విద్యాభివృద్ధికి చాల సామర్థ్యమును తెలియజేసిరి. విద్యాభివృద్ధికి వేరూరెడు లాభము లన్నిటిని సప్రమాణముగ జూపిరి. విద్యా వ్యాప్తికి పాటుపడని జాతీయము ఆభివృద్ధిగాన జాలదని నుడిచిరి. దీనికి రెండుకారణములు తెల్పిరి:— జర్మనులును జపాను దేశీయులును ప్రజలచే విద్య సర్వసంపన్నము చేశామనామగను దేశోద్ధారకులగును జేయుచున్నారు. విద్యావిషయమందును, తదితర వ్యాపారములందును జపానీయులవలె ప్రవర్తించుటకు మతూహలమునున్నది. జర్మనులపద్ధతులవలన సంభవించెడు ఘోరివిఫలము తెల్పుచు జపానీయులు వివిధవిషయములందు ఆభివృద్ధిగాంచినను ఆధ్యాత్మిక విషయమున బాల్య దశ యందున్నవారని తెలియజేసిరి. కాన విదేశపద్ధతుల నెంతమాత్రము కలపించ కూడదని వ్యక్తపరచిరి. చక్కని విద్యావిధానము నెట్లు జాతిఆచారముల ననుసరించి ప్రవర్తించ జేయవలయునో ఆధానమును గూడ నూచించిరి. బీదసాదల కండువను విద్యను లభించునట్లు చేయవలయుననియు, చాండియమును కలుగజేయవలెననియు నుడిచిరి. విద్యోపాఖండ విద్యాధికులను, హైందవ విద్యాధికులనుగల లేనిపోని భేదములన్నియు అడుగంటుమకు విస్తారము వ్యయముచేక విద్య లభింపజేయదు. హైందవ విద్యాధికులను భరత ఖండమున నియుండిన గాని విద్యావ్యాప్తి కలుగజాలదని చంద్రాచార్యగారు నూచించిరి. వర్తమానమందు హైందవ విద్యాధికులకుంటే తక్కువ సామర్థ్యముగల యూరపీయులను విద్యాధికారులుగ నియోగింపబడుచున్నారని కూడ దృఢముగ వ్యక్తపరచిరి. విద్యాధికులు రాజకీయ సభల యందు ప్రవేశముగూడదని ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఉత్తరువు కడంగముతో వచ్చినదియు. ఆ సమంజసము. ప్రభుత్వమువారు తీసికొందుచున్నరీతి విద్యాధికులు రాజ్యాంగ విషయములందును భోక్తృత్వము కలుగజేసికొన్నచో ఎట్టిప్రమాదములు వాట్లములకును ప్రమాదమున విద్యాధికులకు మరయు నట్టియు. విద్యాధికులతో చనువుగనుండ నట్టి యూరపీయుల పండితులను నియమించుటచే ఇట్టి ముష్కరుత కారణమని తెలియజేసిరి. మార్గముగ పాఠశాలలలో ముందుగ మార్కులను గావించినచో విద్యాధికులందరను కళాశాలలలో చేరుకొని ఆరి తేరినావచ్చును. అట్టియెడల కళాశాలలందును విశ్వవిద్యాలయములందును విద్య వైద మార్కులనుచే నవనాములైనది. తదనంతరము అగ్రాసవాధి పతిగారు నిగిగాం మహిళా కళాశాలాధికారిగారి బొంబాయి విద్యాధికులను గురించి ఒకవ్యాసమును చదువుచును దానిని కన్యగాని కోరిరి. ఇంట్లాండు లో విద్యాధికులు పనికట్టుములను తెలియజేయుచుబొంబాయిలో జరుగు స్త్రీ విద్యా విధానమును గురించి కొంతవరకు ఆయను ముచ్చటించెను. బొంబాయిలో సాంస్కృతిక వైద్యకళాశాల మొకదానిని నెలకొల్ప వలయునని దానిని కన్య గోరెను.

బొంబాయిలోని విద్యావిధానమును క్రొత్తగనిర్మించ దలచుకొన్నచో స్త్రీ విద్యను ముఖ్యముగ ఆభివృద్ధిగావించి విద్యాధికులకు భోజన వసతిగృహమును ఏర్పాటు జేయవలెనని సహజని సతిగారు పలికిరి.

ఇట్లు పండితుల గారు భోజనకూడ గృహములను గురించి ఒకవ్యాసము నుడిచిన పిదప సభ మరుసటిదినమునకు ఆపుజేయబడెను.

సభ ముగిసిన సమావేశమైనపిదప దాదాభాయి నాగోజీ గారి మరణమునకు వగచుచు ఒక తీర్మానమును జేసికొనిరి. విశ్వవిద్యాలయము సభ్యుల సంఖ్యనుగూర్చి కొన్ని తీర్మానములు

విక్రమార్కుడు.

—(0)—

వాని కాలనిర్ణయము.

విక్రమార్కు డను పేరున నామమును ధరించి హిందూ దేశమున బరిపాలించిన రాజులు పండ్లెండుగురు కలరని వ్రాయుచు నొక చరిత్రకారుడు వారికాలముల నూచించు పట్టికను గూడ నిచ్చియున్నాడు. హిందువుల కథలలో సుప్రసిద్ధుడగు విక్రమాదిత్యునికి గూడ నామాంతర ముండవలయునని యిందు వలన గనబడుచున్నది. కావున వీరందరిలోను, కాలిదాసుని యాశ్రయదాత యగునతఁ డెవడై యుండునని సందియము గలుగుచున్నది.

ఈ యంశమున మనకు కల యాధారములు స్వల్పములు. జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులు పంచాంగముల వ్రాయునపుడు, విక్రమా ర్కశకము ననుసరించి యీ వర కెన్ని సంవత్సరములు గడచినవో లెక్కజేసి వ్రాయుచుందురు. విక్రమార్క శకము క్రీస్తు పూర్వము 57 సంవత్సరమున ప్రారంభమయి యుండవలయును. దాని ననుసరించి పింగళి సంవత్సరము 1974 వది. ఈశక మాతని నాటనే ప్రారంభమయి యుండవలయును. ఆ సంవత్సరమున విక్రమార్కుడు రాజ్యపరిపాలనము బూనియుండ వలయును. లేక తన శత్రువుల నోడించి క్రొత్తశకమును ప్రారంభించియుండును. విక్రమార్కుని యాస్థానమున,

శ్లో॥ ధన్వంతరిః క్షుపణ గామరసింహ శంకు, వేతాలభట్ట ఘట భిర్వర కాళిదాసః.

భాస్కరోపరామహిరోన్నవతేః సభాయాం, రత్నాని వైవరచిర్నవ విక్రమస్య॥ యను శ్లోకమువలన నవరత్నములనదగు పండితులందరిని మనకు తెలియుచున్నది. నవరత్నాలంకృతుడగు విక్రమార్కుని కాలముననే శక మొకటి ప్రారంభమయినా యని సందియము - అట్లు కానిచో దానిని విక్రమార్కశకమునకు యెట్లు సంధింపవలెనని పండితులు వాదించెదరు. కాని చరిత్రలు మనకిందు సాహిత్యపుడునని తోచదు.

శకమునబట్టి వివర్ణించినచో నతఁడు క్రీ - పూ - 112 సంవత్సరము నాటివాడై యుండవలయును - విక్రమార్కుడు క్రీశ 112 సంవత్సరమున శక రాజుల జయుంచెనని భాసము వలన తెలియుచున్నది - విక్రమార్కుని విజయమే శకమున కారంభ కాలమై నచో రండిటికిని కాల వ్యత్యాస మధికముగ నున్నది. చరిత్ర కాధార మగు భాసమును మనము నమ్మకతీరదు అంతియ కాక భాసమును బలపరచు నిదర్శనము లింకనొక కొన్నిటిని వెనుక జూపెదము. ఇందువిషయము విద్యాంశులు విమర్శించి, విక్రమార్కు డానంతర్వపు ప్రాంతమున పరిపాలించియే యుండదని దృఢనిశ్చయముచేసిరి. నిజముగ నతఁడాణవ శతాబ్దము నాటివాడని వారి యభిప్రాయము. అయినచో విక్రమార్కశక మనుచేరెట్లు దానికి గల్గినది ప్రశ్నకలుగుచున్నది. హిందువు లానంతర్వపుననే శక రాజుల నోడించి తమ శకము నారంభించినదియు, వారు ప్రబలి విక్రమాదిత్యునిచే పరాజయమొంది నను మహానీయుడగు నాతనిపేర నీశకము మొదలుకెట్టిదనియు కొందరు హిందవిరి. అయ్యదియే యుక్తియుక్తముగ గనబడుచున్నది.

ఇక మన భాసమును సమర్థించుచు, విక్రమార్కు డాణవ శతాబ్దముననే పరిపాలించి యుండవలయు ననుటకు గొన్ని నిదర్శనముల జూపవలసియున్నది.

మన దేశచరిత్రమున కాధారముల నెల్ల ముఖ్యమగు నది, విజేతయును మన దేశమును గూర్చి వ్రాసిన గ్రంథములు కొన్ని. హర్షచరిత్ర పరిపాలన కాలమున నట్టి విజేతయొడొకడునచ్చెను. ఆ యాత్రికుని చరిత్రకారులు హర్షాకోస్యాంగని యందురు. నీనాదేశమునండి వచ్చి యతడు తన యాత్రాచరిత్రము నంతయు బ్రకటించెను. ఏదేన శతాబ్దమున మన దేశపు స్థితిని గూర్చి వ్రాయుచు, మొదటి శిలాదిత్యుడు క్రీ. శ. 580 సంవత్సరమున రాజ్యమునకు వచ్చెననియు, నతడు విక్రమార్కుని వెనుక రాజ్యమునకు వచ్చెననియును వ్రాసెను. కల్లణకృష్ణమగు రాజు లెరంగిణి పారాణిక యంగపు సిలిని భాగుగ జెప్పుచున్నది. అందు కాశ్మీర రాజుల చరిత్రము గనవగును క్రీ - 373 సంవత్సరమున కని ఘట పరిపాలించెననియు, నప్పటి నుండి ముప్పది పరిపాలన ములైన వెనుకనే విక్రమార్కుని రాజ్యపరిపాలనమునందని. స్త్రీవిద్యను ప్రోత్సహింపజేయుటకు కొన్ని తీర్మానము లుపపాదించబడినవి. ప్రాథమికవిద్యను నిర్బంధముగ ప్రవేశపెట్టుటకు కొన్ని తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినవి. రాజధానియందు మహిళావిద్య బాగులేని కొంతవరకు చచ్చ జరిగినది. పారిశ్రామిక కార్య నేర్పనలనెనియు సాంకేతిక విద్యలయములకు స్థాపించవలెననియు విద్యార్థులు రాజకీయసభలకు పోకూడదని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు జేసిన ఉత్తరువు అన్యాయమనియు అసంజనమనియు అనాగరకలకు నేర్పవలయుననియు ఇట్టి ఉత్తరువును శీఘ్రము రద్దుచేయవలెననియు బొంబాయి విద్యాధిక సంఘ మొకచేర్చడి విద్యా విషయముల నన్నిటిని గ్రహించి విద్యను వ్యాపింప జేయవలెననియు తీర్మానము లుపపాదించబడినవి.

లనకాల మనియు నతడు వ్రాసెను. రమేశచంద్ర దత్తు గారిచే నియ్యది గూడ నిదర్శనముగ గ్రహించబడినది. వైశ్ణోకమున జెప్పబడిన నవరత్నములలో నొకడగు వరదచి ప్రాకృతవ్యాకరణ మొకటి రచించెను. భాషాస్వభావమును జక్కగ బరిశీలించు పండితు లారవశతాబ్దమునకు పూర్వము ప్రాకృతమున గ్రంథములు లేవనియుఁ గావున నాకాలమునకు పూర్వము వ్యాకరణము వ్రాయుట యసంభవమనియు నూహించెదరు. విక్రమార్కు డారవశతాబ్దముననే పరిపాలించి యుండనిచో, వరదచి వ్యాకరణ మొకటి వ్రాయుట యెట్లు పోవగును? ఆకాలముననే మృచ్చకటిక దశ కు మారచరిత్రము లను దండి రచించెను. వారివెనుకనే వచ్చి మృచ్చ వర్ణనని యాస్థానము నలంకరించిన సుబంధుకవి హాసవనప్రభుత్వము తన నాటకమున, విక్రమార్కు డలృకాలముననే గలిగించెనని వ్రాసెను. అంతియకాక భాషాభివృద్ధిని జక్కగ బరిశీలించు పండితులు, కాలిదాసుని భాషారచనకును, సుబంధునిరచనకును, నడుమ నారు శతాబ్దములు గడచునంతటి వ్యత్యాస ముండునని యూహించజాలదు. హర్ష వర్ణన దేవవశతాబ్దమున బరిపాలించుటచే కాలిదాసాదు లారవశతాబ్దమున దప్పక యుండవలయునని మనము నిశ్చయింపదగినది.

కవికులగురువుగ కాలిదాసు వాని యాస్థానమునలంకరించె ననుట నిర్వివాదాంశము. వాని గ్రంథముల గనబడు హిందూమతము పారాణికయంగమునాటికి. అతఁడు వర్ణించు దేవాలయములు, ఉత్సవములు మున్నగునవి విక్రమార్కాధన ప్రబలిత కాలమున గాని తత్పూర్వము గానరావు. ఇయ్యవి జాత్యుత్తర సంబంధమున హిందువుల కలగడెను. హిందువుల ప్రధానదేవత లగు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల యారాధన వాని కాలమునందేయే యారంభమయి యుండవలయును. వానియెడ కాలిదాసునికి గల భక్తి యధికము. రఘువంశమున నాలుగవ స్కంధా

శ్లో॥ తత్రసూర్యావరోధానాం భద్ర్యమృత్యుక్తవిక్రమం - కపాలపాటలాదేక బధ్నాన రఘుచేష్టితం.

అను శ్లోకము వలన శ్వేతహూణులను కాలిదా సెరుగునని మనకు తెలియును. హూణులను జాలివారు హిందూ దేశమునై దాడివెడలి రాజ్యము స్థాపించుకొనుట యైదవ శతాబ్దము చివరనే. అట్టి హూణులు నాకాలమునకు పూర్వమే విక్రమాదిత్యుడు పరిపాలించినచో వాని యాస్థాన కవిశ్వరుడగు కాలిదా సెట్లెరిగి యుండును? కావున విక్రమార్కు డారవశతాబ్దమునకు బూర్వము పరిపాలించియుండుట కష్టము.

పండ్లెండుగురు చక్రవర్తులు విక్రమాదిత్యుడను పేరున పరిపాలించిన యొక చరిత్రకారుడు వ్రాయుటనుబట్టిమాడగా నవి పౌరుష నామమై యుండునని గ్రహించుట యుక్తము. కాలిదాసుని యాశ్రయదాతయగు విక్రము డం డెవడైయుండునని సందియము. వెనుకటి భాసన మాతని నారవశతాబ్దము ననుచు చున్నది. సుబంధుని వాక్యములు కూడ దానినే స్థిరపఱచుచున్నవి. కావున విక్రముడు గుప్తరంశజుడగు రెండవ చంద్రగుప్తు డని కొందఱి యూహా సరికాదనుట నిశ్చయము. క్రీ. వె 398-400 వరకును పరిపాలించిన చంద్రగుప్తు డేవిక్రము డనుట భాసమునకును సుబంధుని వాక్యములకును కేవలము విరుద్ధము. వానినే విక్రమాదిత్యుడని కొందరు తలచుట కొక కారణమున్నది. పశ్చిమ త్త్రపుల నోడించి రుద్రసింహుని బరిహరించు పిదప నీరాజు విక్రమార్కుడను పౌరుష నామమును వాల్చెను. ఆకారణము ననే దాక్షరు భండార్కగ్రువారు నానిని విక్రమార్కునిగ భావించిరి. ఆరవశతాబ్దము నాటి హూణుల నీవిక్రమార్కుని యాస్థానకవియగు కాలిదాసు తన గ్రంథమున నుదాహరించుట యసంభవము.

కావున విక్రమార్కుడు ముమ్మాటికి నారవశతాబ్దముననే పరిపాలించియుండును. అతఁడు జయించిన హూణశక రాజులలో ముఖ్యుడు తోరమాణుని కుమారుడగు మిహింకులు డ. పాంచాలమున గల సయాల కోటయే వాని రాజధాని-510 లో రాజ్యముననువచ్చి, మాల్యాపాంచాలమునున్న గురాజ్య భాగముల నతఁడెరుయండెను. కాని ప్రాభవము నణచుటకై హిందవు లెల్లరును విక్రమార్కుని యాధిపత్యము క్రింద సమకూడి, 525 లో గుహాగూరు ప్రాంతమున విదేశీయుల నోడించిరి. ఆవిజయానంతరమున, నీనుశోవర్మయే విక్రముడనుపౌరుష నామముదాల్చి, యుజ్జయిని రాజధానిగ జేసికొని, శకకర్త యయ్యెను. ఉజ్జయినిలో శక రాజును ద్రిప్పినట్లు జ్యోతిర్విద్యా భరణమున గ్రంథమునందె

శ్లో॥ యోరూపుదేశాధిపతిం శకేశ్వరం, జిత్యా గృహీతోన్వజ్యయినీం మహాహనే,

అనీయ సంభ్రాహ్య ముమోచ తంత్యహో క్రీ విక్రమార్కుః సమగవ్యా విక్రమః-అను శ్లోకమువలన తెలియుచున్నది. అతడే మిక్కిలి విద్యాభిరుచి గలవాడై యనేక విద్యాంశుల నత్కరించెను. వాని కాలముననే కాలిదాసాదులు కీర్తిగ పొందిరి. మనము నిశ్చయించుటకు గల యాధారము లన్నిటిని బట్టి యు యశోవర్మయే విక్రమార్కుడని తేలుచున్నది.

మండవేముల వేంకటశాస్త్రి బి. ఏ.

నిర్బంధావాస శిక్షలు

శ్రీమద్భారతీయ అపరాధముల చట్టము.

ఇట్టి సంస్కారమును, ధర్మ ప్రభుత్వము నానముద్ర వహించియుండుట చూడ యుల్లరకు నాశ్చర్యమును గొలుపుచుండగ, తన మాట్టిభావము నెల్లడల వ్యాపింప యత్నింపుచున్నది. నిరంకుశాధికారులు చేయు అకార్యములకు దేశమంతయు నట్టుడికనట్లు ఉడికిపోవుచుండ, రాజభక్తులకు, భాగీతులకు హక్కులను నిర్మూలంప చేస్తూ ప్రభుత్వము వా రీత్యధ్యచేసిన అనాలోచిత కార్యములకు దేశము లందఱును తా ఆత్మజలను సుశక్తి పరుచుచుండ, ఇట్టి నిరంకుశాధికారమును చూచుచు చున్నందులకు దేశమంతయు కోపా నేతరులగుచుండ, ధర్మ ప్రభుత్వమువారి కర్మ మిగుల అనయ నాశ్చర్యమున నున్నదని వేరేచెప్పవలసిన లేదు.

నా స్నేహితులలో కొందరు, యీ పుస్తకములలో మోచించి ఈ క్రింది తీర్మానములను చేయటకు ధర్మమును సొక సభ సమావేశము గావించవలెననియెను.

1. శాస్త్రసమృద్ధియు, న్యాయమాన్యాస సరణియు నగు ప్రజాసంక్షేమమును చెన్నపురి దొరతనమువారి కణగ్రా క్తి యత్నింపు చున్నందులకు తమ ఆకార్యమును ఇట్టి కార్యములను కొన్ని నిరంకుశాధికార వర్గములచే సానుభూ తితో తలకింపబడుచుండుటకు తమ విచారమును, ఈ సభ నాడు కృతపూరుచున్నారు. బిసెంబర్లు, వాడియా, కరం డేలు గార్లను నిర్బంధావాస శిక్షపాలు చేయబడుచున్నపు రి ప్రభుత్వము చూపిన రాజనీతి భావనాన్యతను, హామీ రూలు ఉద్యమము నణగగ్రొక్కటకు యత్నించుటలో తెల్లమైన దూరదృష్టి లేమిని ఈ సభవారు తీవ్రముగ ఖండించు చున్నారు.

2. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును, హిందూదేశమునకును భీకరమగు గడచిన 24 వత్సరముల నుండియు చేయు చున్న మహాపరాధములను కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ అభి నందింపుచు, మాతృదేశాధి పృథ్వికై యామె చూపిన పట్టుదల కును, కార్యచిత్తుకును యామె స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోయి కష్టముల పడుచున్నందులకు ఈ సభవారు మనః పూర్వక మగు సాహసాత్మిక వ్యక్తి కరింపుచున్నారు.

3. హామీరూలు ఉద్యమమును వెంపొందించుటకు స్వాధికారముతో, న్యాయసమృద్ధియు పాటుపడినందులకు గౌరవ పూర్వకముగ మాసానుభూతిని పంపుచున్నాము.

సభను పురమందిగములో సమావేశము గావించవలెనని, పురపాలనా సంఘ కార్యదర్శి యొద్దకు నేనుబోతిని. అతడు మొట్టమొదట అందులకు సమ్మతించి, సభాభి ప్రాయమును తెలిసికొనిన తోడనే కొంచెము వెనుకొని, ఈ విషయమై ఆ గ్రామసాధిపుని సమ్మతి బడయవలయునని చెప్పెను. నేను రక్షణమే ముగిసిపలు వైరుమానుగారి కీవిషయమై యొక లేఖనంపితిని. తరువాత పురమందిగము నిచ్చుటకు ఆగ్రామసాధి పతి తిరస్కరించుటకు తగిన ఆధారము లున్న వేమో యని మునిసిపలు మీల్లను చూచితిని. కాని అభ్యంతరము తచ్చటను గానరా లేదు. ఆగ్రామసాధిపతిగారివద్దనుండి ప్రత్యుత్తర ములేదు. కాని 30వ తేదీ శనివారము 1 గంటకు, 1915వ సం వత్సరము ఇండియా రక్షక శాసనము, 3వ కెన్సెస్ ప్రకారము, సభను ఆపుచేయు వలసినదని కమిషను గారివద్దనుండి యొక అజ్ఞాపత్రమును తీసికొని పోతిను ఇనప్పెట్లరు నావద్దకు వచ్చెను. ఈయుత్తరపు నాపై చేయబడినదా, లేక, నాస్నేహితులచే చేయబడినదా? అని నే నాతని నడిగితిని అజ్ఞ నాస్నేహితు లెవరైనా వైనను, అవసర పగునెడల అందరిమీదను ప్రయో గింపబడవలసి ఆతడుచెప్పెను. తరువాత అధికారులకు యీసభ సమావేశమునకు యిష్టములేదని యాతడు చెప్పెను.

ధర్మప్రభుత్వమువారి మానమున కిది కారణమని నన్ను మైసది. కాని హిందూదేశములో నన్ని భాగములలోను యీ విషయమై సమావేశములు జరుగుచుండగ, యీ వర్గమున జరుగబోవు సమావేశమును ఇండియా రక్షక శాసనము నకున రించి ఆటంకపడుట యెట్టి న్యాయమో యోచింపుడు. ఇది దూరాలోచనావిరహితకార్యము కాదు. ఇది నిశ్చయముగ న్యాయ సమృద్ధిని నణగగ్రొక్కటకు చేయు ప్రయత్నము.

ఇండియా రక్షణశాసనము నమలుజరిపి, కమిషను గారు మీటింగు నాపుతయించుట చెన్నపురి దొరతనమువారి కార్యముతో ననుకూలించి, దొరతనమువారి రాజ్యాంగ విధాన మేవారి బట్టమిచ్చుదియు ముచించుచున్నది. సాంప్రదాయ నిధులకు స్వాతంత్ర్యములలో సొకదానిని రద్దుచేసినందున ప్రజ లు తల్లడిల్లిన ప్రయోజనము లేదనియు, యింకను యెట్టి కార్య ము లనేకములు జరుగనున్నదనియు బహిరంగమగుచున్నది.

ఇట్టి ఇండియా రక్షణశాసనమును దుర్వినియోగ మొనరించు చుండిన విచారింప నేల! అగత్యమైనచో వా స్వాతంత్ర్య మును గూడ నశింపజేయు వీ శాసనమునకు మైయున్నది. సాం ప్రదాయ మంతయుల సొకమూలగ్రోచి చరింపనలెనని యిచ్చు యుంచిన సభకారవర్గ పాలకుడట్లు చరించుట కనకాశమున్న దని ధర్మ ప్రభుత్వము వలన ప్రకటించిరి. దేశమున పురుషులను నిర్మలము ను కండు కమిషనుగారి వినియోగమున నొక చిగురును వేసినది చెప్పవలయును. ఇక మనకు మిగిలియున్న నొక్కపరికా స్వాతంత్ర్య ము. ఈస్వాతంత్ర్యమున కెట్టి నిరోధములన్నవియు దేశముల కెల్లరకును విదిరమై యున్నది. ఈస్వేచ్ఛ వ్యవహారమున కొన యూపిరివోనున్నది. కలిసి తొలగించివేసి, ఇండియా రక్షణచట్ట నిరంకుశ ప్రభుత్వమున కేలోపము నుండకపోవును. ఇండియా రక్షణ శాసనము ననుసరించుట బహిరంగ మగు నిరోధ రాజ్యతంత్రాలవలనను. ఇట్లు గావున్న నై చర్యనే తీరున కర్తించువది గా స్పష్టముగావున్నది యుద్ధకార్య ముల కుద్దేశింపబడిన శాసనమును సాధారణపు విషయముల కుపయోగించి, ప్రజలకు బంధించుటెట్టి రాజనీతి? దొరతనము వారి విచిత్ర చర్యకు కారణమేమై యుండును? ప్రజల న్యాయమాన్యాస నణచి, వారికన్యాయ పథముల గ్రొక్కజేయు విచిత్రలంకా? ఇట్టికాన్యాంగ విధానము నకలంపించినందున ప్రజల సానుభూతి చెడి, సామ్రాజ్యమునకు హాని వాటిల జేయుచుంటిమనియు దివ్యగులు గమనించితిరా? వ్యవహారము ప్రజలకాగ్రహము గలిగింప జేయవలసిన సులభముగాదు. శాస్త్రీయమందోశనము నకలంచినను నెలకొల్పిన కాన్యాంగ విధానము, దొరతనమువారి కిగాని ప్రజలకుగాని, ప్రయోజనకారి యై యుండదు. క్రూరమగు నిరంధుల నకులు జరిపిన ప్రయోజనము లేదు. హైందవులు తమ యిచ్చానుసారము నడుచుకొనవలయునన్న దొరతనమువారు కనన మార్గముల వీడి కరుణాసూర్యులు గావలయును.

ఇంతటితో సభి కానకర్తపాలకుల యవివేకచర్యల ఖండి నము చాలించి, వ్యవహారసంక్షిప్త సమస్యల కాధారమై తీవ్ర ముగ విచారించవలసిన కొన్ని యంశములను దొరతనము వారికి నివేదింతురు

ఇట్టి విషయ సందర్భములలో, ఖనమగు రాజకీయ సమస్యల పరిష్కారములను చేయునపుడు మిగుల తొందరపడి, నిరంకుశముగ వర్తించుట అపాదకరము. ప్రభుత్వము వారి పరిపాలనా పద్ధతులు, మారాలోచనా విరహితములని, ప్రస్తు తము జరుగుచున్న కార్యముల వలన తెలియుచున్నది. ప్రజల ఆభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు గవనింప యత్నింపవలెను తరువాత వారు నిరపాయమార్గము ననుసరించి వర్తించుట మంచిది. చేసిన వాగ్దానములకు విరుద్ధముగా వర్తించుటవలన యెట్టి వారికిని అనిష్టములు సంభవించును. ఇప్పుడున్న ప్రపంచ స్పృహనము, మానవుని హక్కులను స్థిరపరచుటకే జుగుచున్న యువల, నిరంకుశాధికారమును రూపుమాపి, దేశముల స్వాతంత్ర్యము నెలకొల్పుటయే యీసంప్రదానాదేశమగు నె డల, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు యుద్ధముచేయుపట్ల చేసిన వాగ్దానముల నల్లంఘించుట పాడిగాను సాశ్చర్యదేశములలో నొకవాగ్దానముచేసి, ప్రాప్తదేశములలో కాని వల్లంఘించుట న్యాయముకాదు. కాని నాకు బ్రిటిషు ప్రజాసామ్రాజ్య మునైర్వహణచర్యకము గలదు. నిరంకుశాధికారులు మనలను నిరత్నాహుళులకు యత్నింతురు. కాని బ్రిటిషు ప్రజాసామ్రాజ్య ము స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించ నిధ్యముగ నుండునని నాకు గట్టి నమ్మకము గలదు. అందుచేతనే, ఆంగ్లేయులు స్వాతంత్ర్య సుఖమున నుభయింపుచున్నానని చెప్పవచ్చును. అధికారమును చేతిలో నుంచుకొనుటకుగాను, నిరంకుశాధికారులు చేయు కార్యములు లనవేయవలసిన కళంకము దెచ్చుచుండగ, ఇంకాండు దేశము మూకభావము వహించియుండ జాలవని నానమ్మకము. స్వాతంత్ర్యభిలాషులకు ఆంగ్లేయులు, వీనినిన్నిటిని నురచి, అందులకు కృతీకముగ వర్తించుచుండుట చూడ మిగుల విచారదానకము నీరసపు హక్కులను, స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యింకను మోచించుకొని ఈదేశమున నీరసవ్యవహార ముచి కొని, తమ ఆత్మవిధిని ముగుర్చుకును గాక! మాటలకును, క్రమాలకును చాలవ్యత్యాసము గలదు. కాని కొన్ని సమయములలో వాగ్దానానుభూతిగూ కార్యములకే పోయిన అనేకానన్యాయ సంభవించును.

యమ్. అనాథ్ ఆర్టీ
హార్వరు-అస్-లా.

ధర్మ, జూలై 3.

హిందువులలో స్త్రీవిద్య

సర్ జాను పురూష గారు.

కలకత్తాలోని మహా సామ్రాజ్యాన్నిక సంస్కారమున ఆగ్రాస నాధిపత్యము వహించిన, న్యాయమాన్యాలగు పురూష గారు హిందువులకు సానుభూతి పూర్వకముగ నొక పలహా నిచ్చిరి.

“మీరు సచితముగ విద్య గలపురుషులగుట కలెయు ప్రశంసనీయు. కాని స్త్రీలవిద్యయే మాకుగల అభిప్రాయ ములను, ఆచారములను మార్పుకొనినగాని మీరు తగిన విద్యా భావ మొసంగజాలవీయు, మీసంఘము చాలకాలమువరకు శక్తివంతమై యుండజాలవీయు నేను సొక్కు పక్కానింప గలను. మీసంఘములోని చాలికులు మిగుల పసికత్తమున నే వివాహిత లగుదురు. ఆందుచే స్త్రీలు తగిన విద్య నేర్చుకొని, తమ మార్పువచ్చిన తృప్తికలగ నిర్వర్తించుటకు వలను కలుగకున్నది. ప్రతి స్త్రీయును తన మాతృవ్య విధిని నిర్వర్తించవలె ననెడి ఆభిప్రాయము మీకార్య నివేదిక మున నువ్యక్త మగుచున్నది. ఇది కొంతనకు సత్యమే. కాని, యిందుచే, స్త్రీలు పిల్లలను కని, పుట్టిని వెంపొందించుటకు సృజింపబడిన యంత్రము మాత్రమే అనేకులు దురభిప్రాయ పడుచున్నారు. చిన్ననాటనే వివాహితయై, కేరీరాజ్యమును కోల్పోయి, విద్యాగంధ కిసానయై తనభర్తకు తోడునీడనని చరింప నశక్తురై యున్న బాలిక మార్పువచ్చినది యెట్లు నిర్వర్తించునో నాకు తోపకున్నది. ఇట్టిభార్య సహధర్మిచారి డియెట్లు కాంగలదు? మీ జాతికి కీ కీర్తిని గడించి, దానికి స్థిరత్వము నెట్లు చేకూర్చుగలదు? కావున, మీజాతి శాశ్వతముగ నుండవలయునని మీకు కోరిక యున్నయెడల, స్త్రీలకన్యకాయకములగు నిట్టివిరాచానియు లను రూపుమాపవలెను. హిందూమతవలమై, స్థిరస్వభావము కలదని కొందరి ఆభిప్రాయము. ఆఆభిప్రాయము చరిత్రకును, శాస్త్రమునకు కూడ విరుద్ధముగ నున్నది. సమాజసభ్యత్వమున్న దనుమాట నిజము. ఇప్పుడు సంఘమున నున్న శాసనములును, ఆచారములును స్థిరముగనుండి, మార్పునొందనియెడల, ‘లోకా చారము’ ‘యుగధర్మము’ ‘దేశకాలపాత్రము’ మున్నగు మాటలకు అర్థమేమి? మనము, దేశకాలస్థితులనుబట్టి సంఘమున మార్పులను జేసికొనుచుండవలెనని విని ఆభిప్రాయము. మనము యుగధర్మము ననుసరించి ఆభివృద్ధి మొంద జాలనియెడల, మనసంఘ వివాదమునకు బీజముల నాటినవార మగుము. నాగరకతాభివృద్ధికి స్త్రీలే ముఖ్యకారణములని మీరు భావక ముంచుకొనవలెను. వీరేప్రశోత్పత్తికే కారకులు. మీస్త్రీలను గౌరవింపుడు! వారియభివృద్ధికి మార్గనిరోధకము లుగనున్న దురాచారములను తొలగింపుడు! మీసంఘమున చేయకపోయినయెడల, మీశాస్త్రప్రకారము శక్తిస్వరూప మగు స్త్రీ కాలక్రమమున వ్యక్తిత్వమును గోల్పోవుటయు, అందుచే యీశక్తి మియులను విడవనాటుము తిట్టించును. శక్తిస్వరూపమున నెల్లఱకును సమృద్ధము లేకపోవచ్చును. కాని, స్త్రీలను గౌరవింపవలెనని మానవులెల్లఱకును తెలిసినవిషయమే కదా? “వృక్షశరీరమును స్త్రీయందేయే వృక్షశరీరమగు పురుషుడు దుర్బలంపుచున్నాడు. స్త్రీయందేయే లోకమున న్యాయ ముద్భవించుచున్నది” అని ఆమెరికను గ్రంథకారుడగు వాల్ట నెలుమాను చెప్పియున్నాడు. మరియు “స్త్రీసాదేవా: స్త్రీసావప్రాజా:” అని మీశాస్త్రములలో చెప్పబడియు న్నది. కావున, స్త్రీలకు పిన్ననాట వివాహములు చేయుట చూసి, వారికి తగినవిద్యను గలసి, వారిని గౌరవించి, సంఘ మును సమృద్ధింపవలె గాక!

కడచిన ఆదివారము ఉదయము కలకత్తాలో సొక జనసభ సంతిశాల యు గుర్వోగా నుండిన యొక సాశ్చాత్యమును ఇంగ్లీషు ముగ్గురును కలసి ఒక పండివానిని బండి కట్టించుచు, బండినింగ్లీషు కట్టుటకు తానిదివడకే మాట నిచ్చియుండినందున శాసన కట్టుటకు పిలువేదం బండివాను వారికి బదులు చెప్పెను. పిచ్చుట బండి తామే నడుపుకొని యేవుటకు వారు ప్రయత్నించినందున బండివాడు వారిని ఆటంకపడవోయెను. ఆ పలుకుకొని నొకడు ఆ బండి వారిని తన పిచ్చుటతో కాలెపు. కాని గుండు వారికాయనకు మార్తమే తగిలినందున వారు మృతించినవక యుండెను. ఇంత లో పోలిక వారు వానిని నైద్యకాలకు పిలిపినిపోయిరి. దర్యాప్తులు చేయబడుచున్నవి హంతకులకును పట్టుకవలెను.

మెసూరు శాసనసభ

(స)
దీవానుగారి ప్రసంగము
(నిన్నటితరువాత)

స్వాభావిక సంపత్తిభివృద్ధి కార్యముల నీ తీరున విధి
జంపవచ్చును. (1) ఇనుపదాగులు (2) విద్యుచ్ఛక్తి నీటిపనులు
(3) కాశీనీటి నిలువపనులు (4) ఇతర నీటి పారుదల పనులు
(5) సాంక్రమిక కార్యములు.

లాభకరమగు కార్యముల క్రింద చాలావఱకును వెచ్చిం
చుచున్నామని యొక సభ్యులనిరి. ఈ విషయమున మన యా
ధికారులు సంపదతప్ప యితరమగు హద్దులలో యుండవలయు
ను? అట్టి హద్దులపేరావదని నాయభిప్రాయము. ఇంకొకవఱకు
ప్రత్యేకముగ మరయొక ఇంజనీయరులకుని పరియోగకరమైన
దృఢీకరించుచుండెను. ఇనుపదాగులకు పంపిన ఇంజనీయరున
కు బదులుగ నీ ఇంజనీయరులకు చేయబడెను. ఇదిగాక
విశేషమగు ననుభవము గల యొక యుగ్మగి యీశాఖ కత్య
వసరమై యున్నాడు.

విద్య, వ్యవసాయము, వాణిజ్యము, పరిశ్రమలయందు
ప్రజలకు సేవలను నొసగి వారి సభ్యుల పనుల బడ్జెటులో
సేరాట్టు జరిగియున్నది. ఈ విషయముల కగు వ్యయమును
21 నుండి 41 లక్షలకు పెంచుచున్నది. విద్య నేర్చుకొను
వారి సంఖ్య యధికమైనది. యుక్తవయస్కులగు ప్రజల
సేవలను విషయమై ఆర్థికమహాసభ సాటుపడుచున్నది.
వృత్తివైపున నభివృద్ధిచేసి, తన్మూలమున వృత్తియొక్క
యజ్ఞవశక్తిని బలపరచి తద్వారా దేశోద్ధరణ మొనర్చు ఆర్థిక
మహాసభాసేతులై యున్నది.

లాభకరమగు పనులు.

ఎంతవఱకు లభ్యపడెన చంతవఱకును లాభకరమగు
కార్యములక్రింద వినియోగింప యత్నములు జరుగుచున్నవి.
ఋణముల శ్రేణి యిట్టికార్యములకు నెలకొల్పవలసినదని
గూడ కొందరుసభ్యులు నూచించినందున మిక్కిలి సంకసము
గలిగినది. ఋణమునను మనదేశమున కొంత యసంతృప్తి
గలుగును. కాని యూరోపు మున్నగు దేశములయందు ఋణ
మిట్లు తలపడదు. ఋణములుంటుంటేయే నాగరక తా నూచక మై
యున్నది. రాష్ట్రపు డాదాయములయందు సామ్య మిగులక
యున్నను, ఋణముచేసి లాభకరమగు కార్యముల నెలకొల్ప
వచ్చునని యిదివరలో చెప్పియుంటిని. దొరతనమువారి నూత్ర
ము నిలువైనిగూడ గనవలెను.

నూతన కార్యములు - ప్రభువు ఫలితములు.

లాభముల నొసగు నిర్మాణముల మూలధనముల క్రింద
దొరతనము వారు గత 5 సం. లలోను 2 1/2 కోట్ల రుద్రమును
వెచ్చించియున్నారు. ఈ మూలమున పాలునకు 11 లక్షల
రూపాయలు ఆదాయ మేర్పడినది. మొత్తమునై నీ మూ
లమున రాష్ట్రాధికారములకు పాలున కిరువది లక్షలకు తక్కువ
రాదు. పన్నులరూపకమున గాక దొరతనమునకు ప్రతి సంవత్స
రమును 20 లక్షలు చేరువగునని నీనియర్థము. దొరతనము వారికి
వచ్చిన ప్రతి లక్షకును దేశమునకు పదిరెట్లు సంపద హెచ్చిన
దని నమ్మవలయును. గత 5 సంవత్సరముల యందును విద్యా
స్థుల సంఖ్య అనవరతున కంటె పెండింట్ లధికమైనది. దేశమున
కభివృద్ధి గలుగుచున్న కొలది యీ ఫలితములు సంపృప్తి కర
ముగ నున్న వివరము తేటపడ గలదు.

అడియాసలు నెట్టుకొని దొరతనమువారు ముందు వె
సుక లాఠయక భనమును వెచ్చించి, కత్తికిమించి పరువు లికు
మండవని కొంద రిదివరలో నని యుండిరి. వర్తమానపు బడ్జె
టు, అందరి కట్టుదిట్టముల నాలోచించిన వా ర్షింది నామో
దించును. సభలో జరిగిన చర్చనబట్టి జూడ సభ్యులు వైతిరున
నభిప్రాయ పడ లేదని తెల్ల చు గు చు న్నది.
కొన్ని నూతన మార్గముల బట్టి ప్రజలయందు యుక్తా
యుక్త విశేషనా సామర్థ్యమును నెలకొల్పిరి. కానమీరు క్రీస్తు
గమనము గలిగియుండిరిని మరీ కొంద రనుచున్నారు. పురో
వృద్ధియు మార్పును నిలుకడవై క్రమక్రమమున కలుగవలయు
ను. కాని త్వరితగతిన లభ్యపడగూడదు. కనుక మాత్వరిత
గమనము నాపుకొనిన గాని ముప్పు కలుగునని వీరివాదము. సభ
వారు మాత్ర మిట్టివాదము నామోదించవలసి నాకు నమ్మక
మిచ్చును. మన ప్రతిపక్షులు, లాయకు బాడ్డి గారి వచనములను
గమనించిన, కర్తవ్యము వారికి విధితము కాగలదు. మంత్రిగారు
చెప్పినచోప్పున నూతనమగు ప్రపంచముకొరకై మనముయత్నిం

వంగదేశ శాసనసభ

కలకత్తా, జూలై 3: - నేటిదినమున వంగదేశ శాసనసభ
వారు దొరతనపు కృపామున సమావేశమయి ఆదాయవ్యయ
పట్టికను చర్చించిరి. గవర్నరుగారు సభాధిపత్యమును వహించి
రి. తర్కింపవచ్చిన తీర్మానము లేడింటిలో మూడు గాబోవు
సభలో చర్చింప నుంచివేయబడెను. రెండుతీర్మానము లుప
సంహరించుకొనబడెను. రెండుమాత్రమే తర్కింపబడెను.

“నియర్ హోమ్” అను పుస్తకవివాదమును గూర్చి కే. గా
రిటుల జెప్పిరి. పుస్తకములో నుండు కొన్ని యంశములు మహా
మృదీయులమూలములనుండియును సంగతి దొరతనమువారికి
తెలియవచ్చును. అది మొదట ననేకవత్సరములక్రిందట నింగ్లాం
డులో ప్రచురింపబడి 1910 వ సం॥లో కలకత్తాశాఖకు విక్ర
యాగమంపబడెను అనన్వియు నమ్మి వేయబడెను. ఇంక నీరాజ
ధానిలో ఆప్రతి లేవియు యమ్ముడు పోతుండునటుల దొరత
నమువారు చూచెదరు.

హిందూదేశ సంరక్షక శాసనము ననుసరించి యనేక
మందిని నిర్బంధావాసశిక్ష సాత్యమవలసిన కారణముల దెలు
పగొనబడి యనేక ప్రశ్నలకు కే. గా రిటుల బదులు జెప్పి
రి: - హిందూదేశ సంరక్షక శాసనము ప్రకారము శిక్షాపాత్రు
లైనవారిని బంధువులు, స్నేహితులు మొదలగు వారెవ్వ
రకును వారిని జూడగోరీ వారందరికి నలులు జూచునట్టి
యేర్పాటు లానరింపబడెను. అటువంటి సంరక్షకు లేవ్వరను
ఆటంకపరుపబడలేదు. శిక్షితులు తమ కుటుంబములకును, బంధు
వులకు నుత్తరములను వ్రాసికొన ననుమతింపబడెను. అనేక
మంది బంధువులు ముఖ్యముగ నే శిక్షితుల జూచివచ్చుచున్నా
రు. ఇటీవల నొక శిక్షితుడు వెర్రెప్రిహాయిసటుల వదలిపెట్టె
ను. కాని సీవిలు సర్జసు గారి చే పరీక్షింప నట్టి
వదంతి కేమియు నాధారము లేనటుల తేటపడెను.
ఒక శిక్షితుడు ఆత్మహత్య గావించుకొనెను.
ఒకడు జ్వరమువచ్చి మరణించెను. వంగదేశమున విప్లవోద్యమము
బాగుగ వ్యాపించుచున్నదని ఆయుధ్యమములలో పాట్లానిన
వారలలో ననేకులచే నొప్పుకొనబడెను. వాట్లాలును వ్రాసి
కొనుటలో నెవ్వరి కెట్టి నిష్పంధమును గలుగజేయలేదు. నోటి
వాట్లాలునునకు బదులుగా గాని, దానితోబాటుగ గాని
లిఖితవాట్లాలును ప్రతివానివద్దనుండియు గోరబడెను. కాని
అట్టి అకళాశమువలన బొందగలుగు లాభము నెవ్వరును పొం
దలేదు. ఈ వాట్లాలుములు స్థానిక దొరతనము వారిచే
బాగుగ నాలోచింపబడెను. జెయిలులో నున్నప్పుడు బం
ధువులనుగాని, వ్యాపకాదులనుగాని సలహాచేయుట కవకాశ
మియ్యబడెను గాని విచారణసయమప్పుడు మాత్రము వారి
స్వంతప్రత్యుత్తరములే వాంఛింపబడెను. వారి హైస్కోప్త్రు
ముల కట్ట నిర్బంధించుటగాని, చేతులకు గొలుసులవేయుట
గాని, చేయలేను. నిర్బంధావాసకాలమున కొంతమందిని
ప్రత్యేగవహములో నుంచుటమాత్రము కొన్ని విషయములలో
వాస్తవము. బంగళా శ్రీనిర్బంధావాసమును గూర్చి గూడ
కరుగారు కొంతవఱకు సమాధానము చెప్పిరి.

దాదాభాయి నోరోజీగారు స్వగృహులైనందులకు గుం
టూరు పురజనులు తమ దుఃఖిరూచనగా పురమందలి అన్ని
దుకాణములను, సాపులను, ఫ్యాక్టరీలను మూసివేసిరి. టవున్
హౌస్కూలు మూయబడినది. 3 వ తేదీ సాయంత్రము
ఏలూరు బహులో నోరోజీగారి గుణగణములను దేశసేవా
రాధను జనులకందకకు తెలుపుచు నొక బహిరంగసభ గావింప
బడినది.

చుటలేదు. అలభ్యములను మనము వెన్నాడలేను. దేశమును
విద్యుత్తాగ్నిక విషయముల సుధరింప చాలతడవయ్యెను. ఈవిష
ములని పుడుచు నము బూసుకొంటిమి. నూటికి
92 రకు చదువుగారు. నూటికి 75 రు వ్యవసాయమునై
సాధారపడి యున్నవారు. ప్రజల ఆర్జితశక్తి స్వపోషణమునకు
సరియైనది యుండలేదు. మనమట్టును తేరపార జూచితి
మేని పలువిధములగు లాభకర కార్యములు గానవచ్చును.
కాని యీ యాధారముల నుపయోగించుటలేదు. తమస్థిలగు
లను ప్రజలు పూర్ణముగ గ్రహింపజేసి, యింకను సోమరులై
యుంటిరేని “యూయూ యుపద్రవములు” కలుగునని బోధింప
మాయత్నములని దివానుగారు నెలవిచ్చిరి.

కీ॥ శే॥ దాదాభాయి నోరోజీగారు.

దాదాభాయి నోరోజీగారి మరణమునుగూర్చి విచారిం
చుచు తమసానభూతిని తెలుపుచున్నవైన లేఖలలో వెల్లిండ్లను
ప్రభుప్రభులును వ్రాసిన లేఖమును, పంజాబు లెఫ్టె నెంటు
గవర్నరుగారు వ్రాసినలేఖయు గలవు. బొంబాయి దేశభాషా
పత్రిక లన్నియు ఆది, సోమవారములలో వల్లనియందులతో
డను, కీర్తిశేషుడైన దేశభిమానియొక్క గుణకీర్తనములతో
డను వెలువడెను.

“జేము జా మైడ్.” పత్రిక.

హిందూదేశ మహానాయకులలో ననేకు లనేకవిధ
ముల కీర్తిప్రతిష్ఠల గాంతురు కాని నోరోజీగారి స్థానము
మాత్ర మెల్లప్పుడటులనే కాళిగా యుండును.

“పార్సీ” పత్రిక.

మనదేశమును సుధరించిన వారలలో నీతియు ధైర్యమును,
అతిని నుత్తమ దేశభక్తులగు ప్రపంచమంతయు నంగీకరించెను.
అతిని తీవ్రతయంతట నొకేయత్నమొనరించవలెను. తే సెను
భయాభిమానముల నరకు గొనక తన మాతృదేశ సేవజేయుటయే
యీ యత్నమే. “సేవ; స్వాస్థ్యశాస్త్రము” అనియే యతిని
దీక్షివాక్యము. చిన్మృతజీయగు అతిని కీర్తిమాత్ర మెన్న
కును దళింకొత్త నేరడు.

“బొంబాయి సమాచార” పత్రిక.

అతిని మరణములయన హిందూదేశమునకును,
బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును విశేషనష్టము
గలిగెను. భారతజాతి నిజమైన స్నేహితుని నాయకుని గా
ల్పొయెను. దొరతనమువారు దృఢమైన రాజకర్త పురుని
గోల్పోయిరి.

“సాంజవర్తమాన్” పత్రిక

దాదాభాయి నోరోజీగారి మరణమువలన భారతవ్యము
తన యాధునికములలో నుత్తముదని చెప్పదగు. దేశస్వా
తంత్రియమునకు తన యావత్తవమును నర్పించు స్వాధీ
యగు మహానాయకుని భారతవ్యము గోల్పోయెను.

నోరోజీగారికి మహాస్త్వ మొసగుట

దాదాభాయి నోరోజీగారి మరణానంతరము మూడవ
దిన ఆపరక్రియలజూడుట కనేకరు ది పార్సీలు అగ్ని దేవుని
నూతన దేవాలయమునకు బోయిరి. దాట్లోను కాట్లోను మిసో
నెర్లికోవెల ప్రధానమతగురువు నోరోజీగారి గుణగణములను,
దేశభక్తిరాజభక్తులను విశేషముగ ప్రశంసించుచు నుత్సాహకర
ముగ నుపన్యసించిరి. ఆ సతగురువు నూచనమున అవటి పార్సీ
లందఱ అతిని నాయును నికముందెల్ల కాలమును శోరేష్టియను
మతగురువుల నామోచ్చారణముతో నుచ్చరించునటుల తీర్మా
నింపబడెను. ఆధునిక పార్సీలోకమున నోరోజీగారి యంతటి
సుప్రసిద్ధ పురుషుడు లేనందున వాతని కా గౌరవమంతయు
యుచితమని వారందరును సమ్మతించిరి.

జూలై 3వతేదీన సమావేశమైన లక్ష్యశాస్త్రుల ప్రభా
సంఘమువారిక సభజేసి, హిందూదేశ స్వపరిపాల
మునకు జనకుడనదగు నోరోజీగారి మరణమునుగూర్చి విచార
మును జెల్పుచు నొక తీర్మానము జేసిరి.

మదనపల్లి కళాశాల.

మదనపల్లి లోనున్న చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయమునకు
చేరిన కళాశాలకును ఉన్నతపాఠశాలకును ఇప్పుడు అనిలిసెంటు
వ్యగారి విధానమున నేర్పడనున్న బాతీయ విశ్వవిద్యాలయ
మును ఏకావరణముననే యుండినను ఈరెండు ప్రతిస్థాపనల
కును సంబంధమేమియునులేదు. కాన చెన్న పురి విశ్వవిద్యాల
య సంబంధములగు కళాశాలయందును ఉన్నత పాఠశాల
యందును చేరగోరు విద్యార్థులకు నిరుడెట్టి సౌకర్యములుండె
నో ఈ ఏకు నట్టిసౌకర్యములేగలవు గాన వారు చెన్న పురి
విశ్వ విద్యాలయ పరిశీలకు వెల్లుట కభ్యంతర మేమియును
లేదు. పిలుగానుండి నవో చెన్న పురి విశ్వవిద్యాల
యమునకు చేరిన వి.వి. తరగతిగూడ ఇచట నేర్వగుపడును.
నే నట్లు త్వలో నేర్పరచెదనని చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము
వారికి వాగ్దానముచేసితిని.

బాతీయ విశ్వవిద్యాలయ విధానము చేరుగానగు చేరగోరు
వారికి ఏర్పరుపబడినది. బాతీయ విద్యాలవిధానమున చేరగోరు
వారికి ఉన్నతపాఠశాల ప్రస్తుతములేను. గాన విద్యార్థులు
ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. విధానము నభ్యసించవలెను.

ఎర్నేస్తుడెడ్డు.

గౌరవ కార్యదర్శి,

ధిమొసాకలు ఎక్కువకనుట టెప్టు.

స్థానిక వార్తలు

ఈస్టబ్లీష్మెంట్ దివ్యజ్ఞాన సమాజము:-

అనిమిటెంటుమ్యూజిక్ స్టేషన్ కలిగించుట కీ సంఘమువారు నిరంతరము ప్రయత్నించుచు ౧౦ కార్గిదర్శి స్టాంపులను గూర్చి వార్త నడిపి ని. జనరాజవాసాగారు తెలిపిరి.

బెసెంటునిధి:-

బెసెంటునిధి ఈ నెల ౩ వ తేదీ యదయము స్థాపించుటకు 'వెల్లేటి ఆది నారాయణ రెడ్డి' గారు ప్రతిగ్రహమునకు బోయి చందాలను ప్రోగ్రామమును ప్రకటనాపత్రముగ పనిచేయుచున్నారు.

ఆనిమిటెంటుమ్యూజిక్ కుమార్తె:-

మ్యూజిక్ కుమార్తె మెలిటెంటు స్కూలు సలియును జి. ఎన్. ఆరంజేలుగారి ఆంతరంగిక కార్గిదర్శియగు బల్లెటె గారును చెన్నపురి నుండి కొలంబోకు వెళ్లిరి. వీరిద్దరును చెన్నపురిలో నుండగనే నిర్బంధవాసమును గూర్చి ఉద్వేగులంపబడినవి. వీరిద్దరును ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్లేదరు.

మద్రాసు యంగుమెర్సన్ లిటరరీ అసోసియేషన్:-

ఈ నెల 7-వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 5-39 గంటలకు జార్జిటవును వరదా ముత్రియప్పను వీధిలో ౯౩-వ సంఖ్యల గృహము నందున సంఘమందిరమున పచ్చుపుకళాశాలలో పాఠ్యాయలగు కే. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య ౧౦.౫.౪౮.టి. గారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరుగును. క్రైస్తవ కళాశాలయందు బి. ఏ. సీనియరు తరగతి విద్యార్థియగు డి. వి. దుర్గా ప్రసాద రావుగారు సెసాలియను హాన్సీ బలలను పోల్చుచు సుక వ్యాసమును చదివెదనని కార్గిదర్శి మాకు వాసిరి.

రావుసాహెబ్ కలవల కణ్ణాశ్రేణిగారి సంస్కృతకాలేజి:-

ఒక విలేఖకు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు:- ఇందు విశిష్టాద్వైత సంప్రదాయమునకు చేరిన ఆర్యులు ఆచార్యులు మొదలగువారి వార్షిక కార్యక్రమ దినములందు వా ప్రభావములు ఉపన్యసింపవలయు సంస్కృతకాలేజి ప్రెసిడెంట్ గారి యభిప్రాయ ప్రకారము గతనెల 30 వ తేదీన బహుముఖం శేనంగళం వరదాచార్యస్వామిల వారిచే శ్రీశైలయాశ్రమ్ దివ్యచరిత్రను ఉపన్యసింపబడినది. ఈ నెల 2 వ తేదీన సోమవారమునకు వారిచేత శ్రీమద్వాగ్దముల దివ్యచరిత్రను ఉపన్యసింపబడినది. ఇట్లే ఆయా పహుల యవతార దినములందు వారివారి దివ్యచరిత్రముల యుపన్యాసములు జరుగుచుండు గాక.

జరుగబోవు సమాచారములు:-

16 వ తేదీ సోమవారమునాడు యదయమున 6-45 ని.లకు గవర్నరుగారు చెన్నపురికి వచ్చెదరు. 7 గంటలకు పోలీసు ఉద్యోగములకు పరీక్షలు బహుమాన మొనగబడును. 7-45 ని.లకు ట్రాబల్ డ్లొసిన్ ఇన్ స్టిట్యూటుకు శంఖస్థాపనము జరుగును. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు చెన్నపురి వాలంటీరు గార్డుల ఆటలు జరుగును. 17 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఉదయము 7-45 నిమిషములకు రాయపురమునకు క్రొత్తగా వైద్యశాలను ప్రారంభించుచు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు చెన్నపురి గార్డుల ఆటలు జరుగును. 4-30 ని.లకు బహుముఖ లాంగుబడును. 18 వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఆటలు జరుగును. రాత్రి 9-45 నిమిషములకు విందు జరుగును. 19 వ తేదీ గురువారము ఉదయము 7-45 నిమిషములకు చెన్నపురి గార్డుల కెండాలను బట్టుకొని ఆడెదరు.

యుద్ధమునకు సహాయ మొనర్చిన వారి పేర్లు:-

1026 వి. ఎ. వి. అక్షామలె, పెట్టిగారు 2000, 1027 చెన్నపురి పాంకి విజయనగరము శాఖవారు 3000, 1028 గంగాధర వెంకటప్పయ్యగారు 100, 1029 గంగాధర వీరయ్యగారు 100, 1030 గంగాధర వెంకయ్యగారు 200, 1031 కొత్త సుంకయ్యగారు 100, 1032 నెల్లెకాయ వెంకటరావు గారు 100, 1033 ఛార్లెడ్స్ పాంకి (ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా వై నానారు చెన్నపురి) 500, 1034 ఎం. ఏ. ఆర్. ఎస్. ఎస్. వి. రామకృష్ణగారు 1000, 1035 ఇ. టర్నరు వాట్సు సలి గారు 2000, 1036 పాట్లరు ఇన్విజిలెన్సీ గారు 6000

1037 కందిపాటి రామకోటయ్యగారు 100, 1038 పిన్నేరు గంగయ్యగారు 500, 1039 దొరెడ్డ లక్ష్మయ్యగారు 300, 1040 కంజేడు గ్రామసంఘసభ్యులు 1200, 1041 కందపాపయ్యగారు 200, 1042 వి.రంగనాథాచారిగారు 100, 1043 నారా, యాదప్ప నాయక్ గారు 3000, 1044 వై. విశ్వనాథయ్యగారు వి. ఎం. ఎస్. 2000.

న్యాయస్థానవార్తలు.

రిజ్నాబండ్ నమ్మట;- డేవిడు అను నతడు ఒక్కొక్కటి 75 రూ.లు ఖరీదుగల రెండు రిజ్నాబండ్లను రామపేటలో రావుగారును సబ్ డిస్ట్రీక్ట్ మాజిస్ట్రేట్ అనునతనికి యిచ్చి అమ్మినందును చెప్పెను. హుస్సేన్ నమ్మిక సామిద్రోహ మొనరించుటకు 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

చెన్నపురి నిర్బంధ ప్రవాసములు.

ఇదివరలో ఆనిమిటెంటు, ఆరంజేలు, వాడియాగార్లు రచించిన పుస్తకములనుగాని, వాచ్చిన ఉపన్యాసములనుగాని ఆచూకీనిచ్చి విక్రయించ గూడదని నుదరాసు ప్రభుత్వము వారు తీర్పు చేసియుండిరి. కాని దివ్యజ్ఞానసంబంధ మైన్స్ ట్రేయింగు, మతమునకు సంబంధించి నట్టియు గ్రంథములుగాని ఉపన్యాసములుగాని గవర్నరుగారికి రాజద్రోహపు వ్రాతలతో గూడు కొనలేదని తృప్తికరముగ తోచినచో విక్రయించు కొనవచ్చునని ఉత్తరువును జారీచేసి పూర్వపు శాసనమును రద్దుచేసిరి. ఈ గ్రంథములను గవర్నరుగారు స్వయముగగాని మరెవ్వరికి ద్వారాగాని పోలింపియు తీరు వొనంగిరి.

బెసెంటునిధి:-

ఇదివరకు చేరినవి 7153-10-0 డాక్టరు. ఎస్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు (ఒక భాగము) 250-0-0, కే. నాగేశ్వరరావు మంతులుగారు (ఆంధ్రపత్రికాధిపతి) 100-0-0 స్వధర్మప్రచారకమిత్రులు సంపాదకులు మమూలుచేసి పంపిన సొమ్ము 100-0-0, పండిత. డి. గోపాలాచార్యగారు 50-0-0 డి. ఎస్. స్వామిగారు పోస్టాఫీసునీధి చెన్నపురి 25-0-0, డి. ఏ. నరేంద్రకృష్ణగారు నాగనతార్కు కండ్ల మోనిక్కుము 21-0-0, జగతి నారాయణగారు స్త్రీదరు-చపరాయి 20-0-0, ఎస్. సి. పాలగారు వర్ణపుర ఆనంద డి. ఎస్. పక్షమున 10-0-0. డి. ఎస్. నుందరముగారు రామస్వామినిధి 10-0-0, ఎస్. వీరరాఘవశిల్పగారు- అన్నపురము సింహళము ౭-0-0, ఎం. రంగప్పగారు ఉపాధ్యాయుడు మొకలుగరి 7-0-0, రాజేంద్రమూల కేసరిగారు-స్త్రీదరు బాగ్రా 5-0-0, వి. రామచంద్రగారు కొచ్చి 5-0-0 కే. ఏ. అమాతప్ప శిల్పగారు వర్తకులు కొట్లాయి. ఎస్. వి. ఆర్ 5-0-0 ఎస్. వట్టాభిరామగారు లక్ష-మైలాపూరు 5-0-0, తెప్పకొళము కైపుకూసు, 15 ఏ. సభ్యులు, 5-0-0, యవజన మిత్రులు, 3-8-0, వీరప్ప మొదలి తిరుచ్చెంగోరు 1-9-0, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు 57 రామస్వామినిధి జిల్లి 1-0-0, ఎల్ ఆర్ నాథుగారు ఆలయ స్థా. లాంకి సిన్హ 500-0-0, వి. అప్పారెడ్డి ఆయ్యగారు కరాచి హోమయూలు నీరు కార్గిదర్శి 238-0-0 ఎల్. ఆర్ నాథుగారు మిత్రులు, 100-0-0, కారికాలు పానులు. 100-0-0, శిబబాదు హోమయూలు నీరు 50-0-0, తిరునలూరు ప్రజలు 45-0-0, డి. ఎస్. చిదంబరం శిల్పగారు, తిప్పపాటి 25-0-0, పి. స్వామిగారు నర్సారావు పేట 20-0-0, రత్నము డి. మా నేకు గారు నీరుచ్చి 10-0-0, నగర్కొయిలవాడు 7-0-0 వి. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యగారు కారికాలు 5-0-0, మొత్తము 8888-11-2.

ఒక లేఖ.

28-6-1917

గోపాల్ - సింఘ.

ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

కే. సి. వి. ఇ. ఎల్. ఎల్. డి.

చెన్నపురి.

ప్రియులగునయ్యా! పూజ్యులగు ఆనిమిటెంటుమ్యూజిక్ కిని వారసహచరులకును ధనసహాయము చేయవలెనని తాము ప్రకటించిన లేఖను చూచితిని. ఇదటివారివలన మమూలుచేసిన 100 మొదటివాయిదా మొత్తముగా తమ తావునకు పంపితిని. ఇంకను పంపెదను. హిందూదేశోద్ధారమునకు అనిమిటెంటుమ్యూజిక్ చేసిన సహాయము నిచటి ప్రజలు బాగుగా గ్రహించియున్నాడు. ఆ మెచ్చైన మహోపకారమునకు నున మెంతచేసిననతిరదుగాన నట్టి తరుణమున నాయకుడు దాసకాకుండ నుండుట మహాపరాధమును భీరుత్వమును కృతఘ్నతయు నగుచున్నది.

ఇట్టి సమయమున వెనుకంజ వేయుటకుండు ప్రాణత్యాగమే శ్రేష్ఠము. మాకు అనిమిటెంటుమ్యూజిక్ సంపూర్ణ భక్త్యురూపములకులవు. అట్లు సంపూర్ణముగ నుండిన మాకృతజ్ఞతనయే యిహలోక శిక్షియును గూడ నశింపజేయ చాలదు. తాము వైర్యముతో హోమయూలు పక్షమునకు నాయకత్వము వహించినందులకు దేశియులందరును కృతజ్ఞతతో మిమ్ము ననుసరింపగలరు.

అనిమిటెంటుమ్యూజిక్ నిరంతరమును స్ఫూరించునట్టియు తమ పట్ల భక్తిగౌరవము గలిగినట్టియువిధ్యయును జే.బీ చండీరాం;- మేనేజరు (ప్రాప్రె)టరు, బట్టలపేత యంత్రశాల, గోపాల్, సింఘదేశము.

హోమయూలునీగు-నర్సాపురము

తీర్మానములు

(1) యుద్ధసమయములలో ప్రయోగింపదగిన ఇండియా రక్షణశాసనము ననుసరించి బీ సెంటుమ్యూ, వాడియా, ఆరంజేలు గార్లును నిర్బంధవాసమున పాలు చేసినందులకు చెన్నపురి ప్రభుత్వము వారి కార్గిముపై తమ ఆగ్రహమును వెల్లెబుచ్చుచున్నాడు.

(2) సామ్రాజ్యములోనుండి స్వరాజ్యము నడుటకు భారతీయులు చేయు న్యాయసమ్యుతాంతోశనమును అదయటకై వెండ్లెండు ప్రభువుచేసిన ప్రకటనమును రాజప్రతినిధి గారును, ఇండియా కార్గిదర్శి గారును నిరాకరించెదరు గాక!

(3) బీ సెంటుమ్యూ ప్రభువులుచేసిన దేశసేవకు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ నీసభవా రభినందింపుచున్నాడు.

ఈ వై తీర్మానములు నర్సాపురములో రాము వెంకట్రామయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద 1917 సంవత్సరము, జూలై నెల, 1 తేదీన జరిగినసభలో యేక గ్రీవముగ సంగీకరింపబడినవి.

ఎస్ ఎస్ చిలకస్థీమరు కాలిపోవుట

(మా స్వగీయ విలేఖకునివద్దనుండి)

బాబుకు, జూలై 2:- ఈ నెల 1 తేదీ ఆదివారం ఉదయం 6 గంటలకు బాబుకు ఫోన్ చేతు ఎస్ ఎస్ చిలకస్థీమరు మదరాసునుండి బయలుదేరి కాకినాడ, విశాఖపట్నం, భీమునిపట్నం, కర్ణిగపట్నంలలో సరుకు, ప్యాసింజరులను ఎగుమతి చేసికొని వచ్చియుండెను. బాబుకు కేపులో సుమారు 1500 కొబ్బరికాయల బస్తాయను 300 ఉప్పు చేరుల బస్తాలు, కొబ్బరితాకును సుమారు 250 యంది ప్యాసింజరులను ఎగుమతియగుటకు సిద్ధమయియుండిరి. ఉదయం 6 గంటలనుండి 1 గంటవరకు సరుకు, ప్యాసింజర్లు ముప్పాతికమంది ఎగుమతి అయియుండిరి. ఇంట్లో స్త్రీయరు వెనుకత్తులకు పాగ విస్తారము కనబడినది. ప్రజలు హాశ్వర్యులగుటలయ నాచుచుండిరి. స్త్రీయరులోజన్మ ప్యాసింజర్లు విడిచి భాగమున గుమికొడి యుండిరి. స్త్రీయరు తగులుచుచున్నది పడవలను సహాయమునకు పంపించునని జండాలును వేసిరి. తగు సహాయము నిమిత్తము పడవలుపంపబడినవి. ఈలోగా ఉపద్రవము సంభవించునని తలంపుతో ప్యాసింజర్లలో కొంతమంది దుమికిరి. కొంతమంది చేరువనున్న పడవల సహాయముచే దండెరి. స్త్రీయరు అధికారులు మంటలు చల్లార్చుటకు రెండు ప్రయత్నించినప్పటికీ పీలులేకపోయింపున స్త్రీయరును దరికి చేర్చినేరి. వెంటనే పడవలు సహాయమునకువచ్చెను. దుమికనవారిలో యాగ్రామవాసులలో కొందరు పోయిట్లు తెలియుచున్నది. వై గ్రామాదుల నారు ఎంతమంది పోయినది తెలియుచు స్త్రీయరునుండి గ్రామ సహాయముచే పురుషులు పడవలలో 2౧ పోయిరి. తరువులు స్త్రీలను స్త్రీయరులోనున్న పడవలలో కూర్చుండజేర్చి అపాయములేకుండ నింపినారు. సాయంకాలం 6 గంటలకు ప్యాసింజరు లందరు దరికేరి. మంటలు నానాటికి మోచ్చుచుండెను. కాని తగ్గుచూరము గానవడలేదు. కెప్టెను ఆసీనల్ల మాత్రము స్త్రీయరులోనుండి చేయవలసిన ప్రయత్నముచేసి నుదకు 9 గంటలకు దరికేరి. గతరాత్రి స్త్రీయరులో సగముభాగం మండుచుండెను. ప్యాసింజరులో సాయములు విడిచి వెళ్లి కట్టుగుడ్డలతో దరికేరిన వారు అసంఖ్యులకు తెలియండిరి. వారికి గ్రామస్తులందరు అన్నసానాడు లాసగి సత్కరించిరి.

కొందరు యూ.ఎస్.యను ప్యాసింజరులను మిలిటరీ వారును తేరిరి.

నేను ఉదయయగునరికి మంటలు కొంత చల్లారేమాచ నలు గనబడెను. అందుచే ఆగ్నేయ ఆంధ్రా స్త్రీయరువైకిపోయి సాయములు దింపించుచున్నాడు.

నేనుదయం గ్రామస్తులు చందాలు నేనుగొని నికరగాదులకు భోజనము తెట్టించినారు. నెవుననుండి విద్యుదులు తెలియజేసెదను.

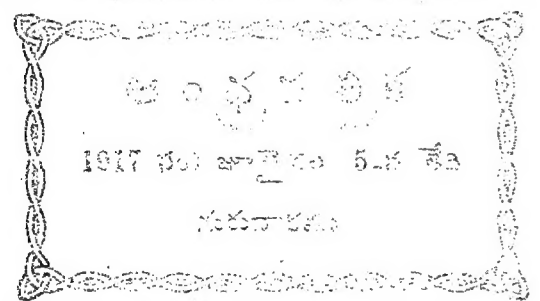
తైమహాసభ

సంస్కృతభాష లేక హాసవిద్య నభ్యసించు నట్టి గాని వేదాధ్యయనము చేయునట్టి గాని తైవ బ్రాహ్మణ వీధిబాలురు పై సభవలన ద్రవ్యసహాయమును పొందగోరువారి జూలై 15 వ తేది లోపలను కార్యదర్శులలో నొకరికిగాని కోశాధిపతికిగాని పరభాషులను పంపుకొన నలయును.

కొంపల్లి కోట్టిలింగము
కా. నాగేశ్వరరావు
కార్యదర్శులు

వివరములు చూడండి.

బాంబాయి విద్యాసంఘమువారి ప్రథమ సమావేశము,	
విక్రమార్కుడు-వారి కాలశ్రయము	2
విష్ణుధానాన డిక్షు	3
మైసూరు కానకనగ, శివసహసభ	4
స్థానికవార్తలు	5
ప్రభావవ్యాసము	
బంగారు నాణెముల గురించుసూచన	6
వాత్సల - వ్యాఖ్యలు	7
చిరోహామహాసభాసమావేశము	
కాశీరంధ్రీవాత్సల	8-9
కృష్ణాంజములు	10
ఇంగ్లీషు రంధ్రీవాత్సల	11-12
ప్రజాభిప్రాయములు	13

బంగారు నాణెముల గురించు సూచన.

ఇటీవల రాష్ట్రాధిపతి సంఘమువారు రెండు ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి. ఆ యుత్తరువులు దేశీయల వృద్ధి కేంద్రమున నాణెములను గాన్ని పడు. ఒకవంక సంగ్రాహ విధియనులూహన, వేరొకవంక స్వయంపాలనావిధి విషయమునను దేశీయులమానసములు నిరుగ్ధములయి యున్నట్లు విదితమే. కాని యీ యుత్తరువుల వరుసకు లెల్లరును గమనించుకొనవలె. ఇవి హిందూదేశమున కొంతవడి నూతనమును మాన్యు కలిగించుట నిశ్చయము. మొదటి యుత్తరువు, ఎరువులను, దిగుమతులను నిర్ణయించు చట్టముక్రింద, దొరతనమువారి యుపయోగము నిమిత్తము దప్ప, బంగారు నాణెము గాని, బంగారు నాణెము గాని హిందూదేశమునకు దిగుమతి గానూదదని ప్రకటించబడినది. రెండవ యుత్తరువు దేశీయత శాసనమునకు సవరణగా ప్రకటించబడినది. అనుబంధ నాణెముగా వాడుటకును ఎట్టి బంగారు నాణెమును ఏమనుజూచును కలిగించనూదదని, విదేశగొట్ట గూడనూ, నాణెముగ దిక్కు వేరు ఉపయోగములకు వాడునూదదని ప్రకటించబడినది. ఈ యుత్తరువులచే బంగారు విషయముల సంబంధము దొరతనము వారు చూచుకొనుట జేయబడినది. రెండవ యుత్తరువు భారతీయులలో కొంత భీతిని కలిగించవచ్చును. బంగారును కలిగించి కలిపిలాకారములుగ మాన్యుటలో భారతీయులు ప్రసిద్ధిగాంచిరి. ప్రాచీనదేశము నాణెముల గురించుట మాని, సవరణ దొరతనమునా హిందూ నాణెముగ వాడుట

మొదలిడిన పిమ్మట దానినే పదునైదు రూప్యములకు గాని నగలుగ మార్చుచుండిరి. సంగ్రాహ మారంభించి నది మొదలు, నవరములు విశేషముగ లభించక పోయినను, హెచ్చుధరలు కయినను గాని నగలును జేయించుచునే యుండిరి. నూతన శాసనము ననుసరించి నవరములను కరగించుటకు ఏలులేదు. బంగారు కణికలను గొనుటకయినను, లుకముం దవి దొరకుట దుర్లభము. అందుచే భారతీయ స్త్రీలు ఇకముందు నగలపై ఆశను మానవలయును. ఈ యుత్తరువు దేశము నకు గొంతలాభకరము గావచ్చును. సామాన్య వేతనములను బడయుచున్న పురుషులకు తమ స్త్రీలకు నగలుచేయించు బాధ్యత తగ్గిపోవచ్చును. నగలకై వెచ్చింపబడుచున్న బంగారును, స్వదేశీ పరిశ్రమకై వెచ్చించుట కుపయోగించుటకు నూతనావకాశము కలుగుచున్నది. అట్టి యవకాశమును వ్యర్థముగావింపక, దేశజేయము కొరకై యుపయోగించుట యవసరమని వేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. ఈ యుత్తరువులచే నైనను కన్నుల చెరచి, తమ ధనమును స్వదేశీపరిశ్రమాభివృద్ధి కీర్తనగానూ వెచ్చించుట భారతీయుల ముఖ్యవిధి.

బంగారు హిందూదేశమున కిప్పుడు బంపబడుచున్నది. మార్గమధ్యమునందున్నది. ఈలోహమును సరియగువార్తముల వినియోగింపజేయుటకై దొరతనమువారి యుత్తరువులను ప్రకటించి యుండవచ్చును. నాణెముల సంఖ్యను హెచ్చుజేయుటకై యీ బంగారును దొరతనము వారుపయోగింపవచ్చును. సంగ్రాహకర్తృత్వముచే, హిందూదేశమునుండి ఇంగ్లండునకు బంపు ఎగుమతులు చాలవరకు దగ్గినవి. అందుచే హిందూదేశపు వర్తకులకు ధనముపుట్టు కష్టమగుచున్నది. బంగారు వెండి నాణెముల సంఖ్యయు, వ్యాపారక్షీణతచే, దగ్గినది. ఈస్థితిని బాగుజేయుటకై దొరతనమువారు కరెన్సీనోట్లను అధికముగ అచ్చువేయించిరి. కాని యిటుల నోట్లసంఖ్యను హెచ్చుజేయుటకు కొంతపరిమితి గలదు. పిటికి దగిన బంగారు వెండినాణెములు దొరతనమువారి యొద్ద నిలువయుండవలెను. ఈ విధముగ జూచిన, నోట్ల సంఖ్య హెచ్చుజేయుట కిక విశేషావకాశముండదు. ఇప్పుడు దురుదౌచుచున్న సువర్ణము ప్రస్తుతమున ధనపు లేమినిని గొంత దొలగింపవచ్చును. వ్యాపారమునకు దిగి ప్రోత్సాహము నొసగవచ్చును. ఇదివరకు విదేశీయులు బంగారును హిందూదేశమునకు బంపుటకు భయపడుచుండెడివారు. ఇది వర్తకాభివృద్ధికిగాని, దొరతనమువారి యుపయోగము నిమిత్తమైగాని విశేషోపయోగ పడుచుండెడిది గాదు. సంగ్రాహమునకు బూర్వము అయిదువత్సరములు సుఖమువిూద నెలకు పది శతల సవంతుల బంగారము, హిందూదేశముచే ప్రకటించబడినది. యుద్ధమునకు రెండువత్సరముల క్షేమక పూర్వకొట్ట ముప్పదియయిదులక్షల రూప్యముల విలువగల సువర్ణమును హిందూదేశము ప్రకటించినది. కాని యందుచే హిందూదేశమున గలిగిన పరిశ్రమాభివృద్ధి గడుస్వల్పము. దొరతనమువారు ఈ బంగారుసంతకు తాము దీసికొని, నగలు కుపయోగపడకుండ జేయును రని యీ యుత్తరువులచే ప్రకటించు గురుచున్నది. మిత్రముల దివారలలో గొండరు బంగారు తమదేశమున వెలుకలికి జోనూడదని యిదివరకు శాసించియుండిరి. ఆ శాసనమును రద్దు జేసికొనినవో బంగారు అధికముగ హిందూదేశమునకు వచ్చుటకు ఏనుగును. అహిందూదేశము హిందూదేశమునకు బంగారును బంపి, దిక్కుపడకుండ ఎగుమతులను దీసికొని పోవచ్చును. అంతర్గాముల

యుపద్రవ మిప్పుడధికముగ నుండుటచే, బంగారు నాణెములను హిందూదేశములోనే తయారుజేయుట ప్రయోజనము. దేశరక్షక శాసనముక్రింద దొరతనమువారి యుత్తరువు నెటుల కొనసాగింతురో, చూడవలసి యున్నది. పోలీసువారి కీయధికార మిచ్చిన యెడల, జనులకు మరింత యొత్తిడి గలిగిన గలుగవచ్చును. ఇందు విషయమై జనులలో భీతి గలుగకుండ జేయుట దొరతనమువారి విధియై యున్నది. నాణెముల కరుగువారిని కనుగొని యీ శాసనము క్రింద శిక్షాపాత్రులుగ జేయుదురేమో.

హిందూదేశమున నగలుచేయించు నలచాటుండుట చేతనే, యనేక కుటుంబములు కష్టసమయములలో దారిద్ర్య బాధనుండి దప్పించి కొనుటకు ఏలగుచున్నది. కాని పరిశ్రమాభివృద్ధిని గాంక్షించుచున్న యీ దినములలో, ధనమును నగలకై వినియోగించుట దేశమునకు లాభకరముగాదు. స్వదేశీపరిశ్రమలకును, దేశీయ బ్యాంకులకు స్థాపించుటకును ద్రవ్యము నుపయోగించుట ముఖ్యవసరమని వేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. ఈ యుత్తరువులు దేశీపరిశ్రమాభివృద్ధికై భారతీయులను బుకొల్పినవో, హిందూదేశము సత్వరముగ సంపదతోదుల దూకుట నిశ్చయము. వెనుకటికన్నను, ఈ కాలమున దేశద్రవ్యము పరిశ్రమలకు వెచ్చింపబడుచున్నది. దొరతనమువారి ప్రోత్సాహ మంతగలేకున్నను, తాతా మొదలగు దేశాభిమానులు కర్మాగారములనిర్మించి పనిచేయుచున్నారు. స్వదేశీబ్యాంకులను ప్రతిష్ఠించి, జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నారు. వ్యాపారమునకు విముఖత దేశీయులలో రూపు మాయమైన్నది. అందుచేత ఈ యుత్తరువులను ప్రజల కిచ్చింది గలుగకుండ త్వరలో దీసివెనుట సమంజసము. పరిశ్రమాభివృద్ధికై దేశీయులు పాటుపడుసమయ మాసన్నమగుచున్నపుడు, కొలదిలోహమును అలంకారములకై వినియోగించిన నష్టముండదు. పురాతన సాంప్రదాయముల నొకమారు గ్రుంచివైచుటయు సమంజసము గాదు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము: రెడ్ల యభిప్రాయము.

నెల్లూరిలో జరిగిన రెడ్డి మహాసభలో రాజకీయ విషయములను చర్చించునూడదను నియమముండుటచే, ఆంధ్రరాష్ట్రవిషయమును గూర్చియు స్వపరిపాలనమునుగూర్చియు తీర్మానములుగావింపబడలేదు. సాంఘిక విద్యావిషయిక తీర్మానములే గావింపబడినవి. అందుచే రాజకీయ విషయములందుత్సాహము గల కొందఱు రెడ్డిసాంఘికు లేసభకు రాతేదని నిన్నటిదినమున ప్రచురించిరి, పానకాపట్టాభిరామా రెడ్డిగారి లేఖలో గానించుచున్నది. రెడ్డిమహాసభ ముగింపబడిన పిమ్మట ఆంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చి వ్యతిరేకాభిప్రాయమును చెలుపుటకు వేరొకసభను రాష్ట్రవ్యతిరేకవాదులు గొందరేర్పరచిరి. ఈసభ జరుగునని ముందుగా తెలియపఱచలేదనియు, రాష్ట్రవాదుల కిట్టిసభ జరుగునని తెలియకపోవుటవలన రెడ్డి మహాసభ ముగియగనే యక్కడనుండి వెడలిపోయిరనియు, ముందు తెలుకక యిట్టిసభలను జరుపుట భావ్యముకాదని సభా నిర్వాహకులకు తెలిపినను ప్రయోజనము లేదనియు సభకులలో గొందఱు సభను నడలిరనియు, యందుచేత రాష్ట్ర వ్యతిరేక వాదులే విశేషము మంది యీ సభలో విగిలియుండి తీర్మానము నెటులో గావించిరనియు, పానకాపట్టాభిరామారెడ్డిగారు మాకు వాసి నారు.

ఇటులయున్నను, రాష్ట్రము కావలయునని యాన గురువు, అక్కడ చేరిన యానగురువు వార ప్రతి వాదములను జరిపెను. ఆయా రెడ్డి ముఖ్యులూ రెడ్డి బి. ఎ. బి. యి, హైకోర్టు వకీలుగారివంటి విద్యాధికులనే, తమ యభిప్రాయమును మాన్పు కొని రాష్ట్రమునకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతి యొస గమని, కొందఱు విహసయము నిర్బంధించుటచే, ధైర్యము వహించి రాష్ట్రమున కనుకూలముగ రెడ్డిగారు సమ్మతి నిచ్చిరిని గూడ తెలియుచున్నది. ఇట్టి విషయములపై దీర్ఘ వ్యాఖ్యాన మనవ సరము. అననుకూల పక్షములో గూడ ధనవంతు లును, పలుకుబడి గలవారు నగు తిక్కవరపు రామారెడ్డిగారును, నూకలపాటి పేకటపతి రెడ్డి గారు మొదలగు రెడ్డి పాంథులు రాష్ట్రము కులముగ సమ్మతిని నిచ్చుటయే, రాష్ట్రద్యమ బలమునకు సహకరము. ఈ సభావ్యవహారము మదరాసు మయిలు కత్రిలో నిటుల ప్రచురింప బడినది.

“కె. ఆదినారాయణరెడ్డిగారి ప్రోద్బలమునకు ఆంధ్రరాష్ట్రాంతర్యమునకు తమ యసమ్మతిని చెల్లుపుటకు రెడ్డిసభకు వచ్చినవారు కొందఱు సభ గూర్చి. ముగింపు జమించారుగాను అనేక రెడ్డి ప్రముఖులును రాలేదు. ఈ సభ యశాంతివంత ముగిసె యుంచెను.

కె. ఆదినారాయణరెడ్డి గారు దీర్ఘవ్యాస మిచ్చి ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమున కలుగు కష్టములను గూర్చి విశేషముగ నుడిచిరి. స్వగారు రెడ్డియందు ధనపక్షము వ్యాధిగారు రెడ్డిగారు ఆంధ్రరాష్ట్రాంతర్యమునకు సలిపి ఆదినారాయణరెడ్డిగారి ఆశీర్వాదము కన్నటికి సమాధానము లను జెప్పిరి. అనుకూల ప్రతికూలములగు ఉపన్యాసములు కొన్ని జరిగిన వెనుక ఆంధ్రరాష్ట్ర మనవసర మను భీష్మగారు సభలో కొందఱిచే నామో దింపబడెను.” ఇట్టిసభలచే ఆంధ్రరాష్ట్రాంతర్యము అధికముగను గాని తగ్గినరము. ఈ సభలచే రెడ్డి మహాజనుల భావ మేమాత్రమును సుస్పష్టము కాదు. దేశీయోద్యమములకు విముఖులయి యుండువారే, ఆంధ్రోద్యమమునకుగూడ విముఖుల జూపుచున్నారు. అందుచే, ఆంధ్రోద్యమము జాతీయోద్యమాంతర్యాగమని దినదినము స్పష్ట పడుచున్నది. కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారి ప్రయత్నములను రాష్ట్రమునకు వ్యతిరేకముగ బనిచేయుటయందు గాక, రెడ్డి సంఘపు టభివృద్ధి కై కేంద్రీకరించినచో రెడ్డిసంఘము త్వరలో అభ్యున్నతి జెందును. రాష్ట్రోద్యమము ఆంధ్రులలో సహజోత్సాహమును కలిగించినది. ఆ యుత్సాహమును నాటించుట యసాధ్యము. ఆంధ్ర నాయకు లీ సంవత్సరము తమ కార్యపరత్వమును జూపవలెను. ఆంధ్రులలోని రాష్ట్రోద్యమిరేక వాదులను, ఉపేక్షాపరులను, రాష్ట్రోద్యమ వాదులుగ జేయవలయును. ఆంధ్రోద్యమము కీ యుద్యమముపై సానుభూతిని గలిగింపవలెను. దేశీయమహాసభలో రాష్ట్రోద్యమ మంగీకృత మగుటకు జేయవలయును. ఆంధ్రోద్యమము జాతీయోద్యమాంతర్యాగమని నిరూపింపవల యును. అపుడు ఆంధ్రరాష్ట్రస్థితి తప్పక గలుగుట నిశ్చయము.

ఏయద్యమమున కయిదను ప్రతికూలభావము కలిగినదనన సుద్యమ మభివృద్ధిని గాంచుచున్నద నుటస్పష్టము. ఉపేక్షాభావము వలనదనుట నిశ్చ యము. ఉద్యమమున సత్యముకలదేని, సత్యము గోచర మయినంతనే, ప్రతికూలవాదులు అను కూలవాదు లగుదురు. ఆంధ్రోద్యమసత్యమును గ్రహించి, యుద్యమసత్యమున వ్యతిరేకాభి

ప్రాయమును గలిగినవారనేకులు, సత్యము స్పృహ ముగ గోచరింపకనే, యుద్యమాభిలాషు లును. అందుచేత, సత్యమే పరమావధిగాగల ఆంధ్రోద్య మమున కింకను విముఖులుగ నున్నవారు, త్వరలో సముఖులగుదు రనుటకు సందియములేదు. కాని యీ యుద్యమవ్యాపనమునకై, ఆంధ్రమహాజన సభాస్థానిక సంఘమువారు, సంఘము వారసనే ఆంధ్రోద్యమాభిలాషు లందఱును ఆంధ్రరాష్ట్ర సంచాదనమునకై తమ యావచ్చుకీని వినియోగ పరచి, సంశయాత్ముల సంశయములను బాహి గాని, కార్యసాధనము గాంచుటకు మీలులేదు గ్రహింపవలెను.

మదరాసు దొరత్వమువారు
ఉత్తరువును సడలించుట.

మదరాసు దొరత్వమువారు బిసెంటు, అరం డేలు, వాడియాగార్లపై గావించిన యుత్తరువు లలో, వీరి మతసంబంధ మగు వ్రాతలను గాని, యుపన్యాసములనుగాని ప్రకటింపగూడదను మత్త రువు గూడ గలదు. ఈ యుత్తరువును ప్రకటించు టచే దొరత్వమువారు మతసంబంధముగ వ్యవహారములలో గూడ జోక్యము కలుగజేసికొనినా రని ప్రజలు ధ్వేషించుట కవకాశము గలిగింది. జాలె నెల తియినానెట్టు పత్రికలో మతసంబంధ మగు ప్రశ్నల కుత్తరములను బిసెంటుగారొస గగా ఆపుటలను, అరండేలుగారు దివ్యజ్ఞానమున కును విద్యకును గల సంబంధమును గూర్చి వ్రాయగా ఆ పుటలను ఈ యుత్తరువు ననుస రించి పత్రికనుండి దీసివైచుట యవసరమయ్యెను. రాజకీయ విషయములను దప్ప సాంఘిక మత విషయములను ప్రచురించుటచే దొరత్వమువారికి గలుగు స్పష్ట మేమియు గాన్నిపడు. కావుననే దొరత్వమువారు మరల నాలోచించి, తత్వ ప్రాధాన్య విషయములను వ్రాసి ప్రచురింప వచ్చునని నెనుకటి యుత్తరువును సడలించినారు దొరత్వమువారు తిరిగి యాలోచించి యిట్టిమాన్యు గావించినందులకు, వంద్యలు. ఈయనకాశమును దీసికొని నిర్బంధింపబడినవారు అనేక మతగ్రంథ ములను బ్రచురించెద రనుటకు సందియములేదు. అందుచే బిసెంటుగారి ఆదాయమునకు లోప ముండదు. ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి, త్వర లో నిగ్బంధావాసములను గూడ దీసివైచిన యె డల, పెంట్లొడు ప్రభువు గారు ప్రజల కృతజ్ఞతా వందనములకు పాత్రులగుదురు.

జలాంతరాములు నిరవయోగములగుట
అమెరికానుండి నైనికులను పశ్చిమరణరంగ మునకు బంపుమండ, జర్మను జలాంతరాములు నైనికులను దీసికొని పోవుచున్న నౌకను ముట్ట దించినవి. కాని అమెరికను డిప్లొమారు డడవలు అంతరాములనుడికొని, యోడించి, యొకలంతగా మిని మించినైచినవి. అమెరికనునౌక లెట్టిప్రమా దమును బొందలేదు. ప్రయాణములో అల్పాంతికు మహాసముద్రమున రెండు ప్రదేశములందు జలాంతరాములు ముట్టదీంప బ్రయత్నించినవి. మొదటి ప్రదేశము, జలాంతరాములుండునని యూహించుట కవకాశములేని ప్రదేశము. అట్టి స్థలమున జూనునెల. 22-న తేదీ రాత్రికాలమున అకస్మాత్తుగ అంతరాములు నైనిక నౌకపై బడియు, విధిలత గాంచినవి. రెండవ మారు, యొక యంతరాము విధ్వంస మొనర్పబడినది. ఇందుచే, అమెరికనులు జలాంతరాముల యుప ద్రవములను తమ ప్రకృతిశాస్త్ర జ్ఞానాధికృతచే అడచి చెదరను నూహ నేటితో సత్యమని నిరూ

పించబడినది. ఎవనను మొదలగు శాస్త్రజ్ఞుల ప్రయత్నములు ఫలప్రసూ మగుచున్నవి. అంత గ్రాములనే జగ్గములు సమ్మతమున్నారు. ఈ యుప ద్రవము తొలగిపోయినయెడల, జర్మనుల యాశ లన్నియు నింతలోతో అదృశ్యమన సమటకు సందియము లేదు.

వొచ్చిరు సంస్థానమువారు - పానురజరవిద్య.

సాధారణముగ పానురజర చతురశాలి జానపదులయందు విద్యను వ్యాపింపజేయుటకు కొనిన సంస్థా నమువారి కేసిన ఏర్పాటు వాల్లగుననియును గుర్తించి. దేశభావలంబు గ్రామములలో విద్యాసమయ నిష్ఠించుట కిది ముఖ్యవిధానము. కా తి ర శా స్త్ర ము సారథి ధ్యము వ్యసానము సహకారము ముఖ్యముగ తెలియ దగిన యితర విషయములు మున్నగువానిని గూర్చి తేట తెల్ల చుగు దేశభావలో బాంధవు భావ్యము మున్నగువాని సహ యము విద్యాసమయ నిష్ఠించుట కలప తెల్లరును సులభముగ కమయలును గ్రహించుట కవకాశము కలుగగల దనుట నిశ్చయము. ఇది విద్యుద్ద్యాలయసమయములో మొక్కటియని పండితులందరు కంగీకరించియున్నారు. ఇందులకు సంస్థానము వారు పూనుకొని ప్రత్యేకముగ నోకసంఘము నేర్పరచి దేశి యుల కృతజ్ఞతవ పాత్రులైరి. ఈ విధానము దేశమున వ్యాప్తమగుగాక యని కోరెదము.

బొంబాయి ఒకలేమ సంకాక యింటియందు కాపుగ ముండిన విలియం బ్రెస్సోకన్యకమునామె యా క్షినిదొంగరించ వలెనను సుదేశములో గడచియున్న వారమురాత్రి 2 1/2 గంటలకు ఒక దాయింటి ప్రవేశించి అమె చొక్కాజేమనుండి బీగము లను దియుచుండ ఆమెను మెలకువ వచ్చినది. ఆమెకే కలచే యగా వాచోక గదిలోనికి బోయెను. గదికి బయట నామె బీగమునేసి పలువురను సహాయమునకు దిలిచి తెలుపు తెరచి చూచునప్పటికి ఆదొంగ ఆగది కిటికీనుండ వీధిలోనికి దుమికి పారిపోయెను. ధనమేమియు పోలేదుగాని 10 రూపాయల నోటు మాత్రము వాడెత్తుకుపోయినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

దేశోద్యమమునకు నిలు మేజిస్ట్రేటుగారు కుక్కలను చంపుటకు ఒక నిష్ఠానుక సెలవిసంగిరి. గతనెల 21-న తేదీని నాల్గవెట్టులైలు పనినా ప్రభుత్వములకు కద నతడు 2 కుక్కలను కన కుపాకితో కాల్చి చంపెను. ఆచ్చట పనిచేయు చుండిన 15, 20 మంది హిందువులు వానిని పట్టుకొని వెబ్బులు కొట్టి, వాని కుపాకి విడచివేసి వైగా కుక్కలను చంపుచు తన కుపాకితో నౌక చిన్నబిడ్డను గూడ చంపెనని వానివై వారు శేషుకేసిరి. వాస్తవముగ నానిపాయియే బిడ్డనుగూడ చంపలేను. ఇటువై కతకు కుక్కలను చంపించే యుటకు వాకిపన్నాగమును పన్నిరని తెలియవచ్చు చున్నది.

దేశీయమహాసభ స్థాయిసంఘము:—ఈ నెల 14-న తేదీ శనివారమునాడు బొంబాయినగరమున రాష్ట్రీయసంఘ ముండిననుక స్థాయి సంఘమునామె జరుపుటకు కార్య దివ్యుని నిశ్చయించిరి. దీనికి యావచ్చారత మహమ్మదీయ మహాజనసభా స్థాయిసంఘకార్యదర్శకులను ఉత్తా ప్రత్యక్ష రియులు నియమించున్నది. ఈ రెండు స్థాయిసంఘములవారును కలసి సభచేయుట కాలోచరింపబడునని ఫలితముల త్వర లో ప్రకటింపబడు నని మొదలైనా నును ఈ నెల 16వతేదీ వార మున సంవోగగుని బొంబాయియందు నిరుగునని లక్ష్మీ నగ ము నుండి మరయొకవా యును విడచిచ్చిరి

నలభారులో వ్యవసాయకారు మర త్తూం అను గ్రామమున మారకపట్ట కన్నప్ప అను ఈడిగవాడు తనకు సంబంధించిన కాలి అను మె యింట కిల్లుమంచెను, గడచిష్ట మాచ్చి 22-న తేదీ అప్పకాక ఆరుముగ్గ అను నిర్దరు అన్నయ్యులు కల్లుత్రాచుననియి యు కాలియింటికి పోయిరి. ఆనయమున అచ్చట మారక పట్ట కన్నప్పకుడ నుండెను. వారియెల్లరును కల్లుత్రాగిన వెడక యాడిగ వాడు తనవద్దనుండి తీసికొనిని కిల్లుకు బయలుగా కల్లుద్రాచి వారిని అడిగెను. ఆరుముగ్గ అను నుని వద్దనియ్యటకు అంగీకరింపదనన చాలక పుడు కొంతదేవు రిచ్చులాడిగెనది. పిమ్మట యాడిగ వాడు అరుముగ్గ అనుననిని కిక్కి తీసిక తేరుచేయుటకు తెలువాల నేర్పరచి 10 సంవత్సరము ని ద్విపాతరవాన నిక్ష నిధింపబడెను.

విరోధామహాసంగమము

రష్యావారి నిజాయము - వెట్రోగ్రాడునం దధికోత్సాహము

జర్జను అంతర్గములు అమెరికాదైనిక నౌకలను తలపడుట

అమెరికావారి కెట్టినప్పము లేకుండుట - వారు జర్జనులంతర్గములను ముంచుట

(రైటు వీజిస్)

భిండ్లండు

హార్డింజి ప్రభువుగారి రాజీనామా.

లండను, జూలై 2:—హార్డింజి ప్రభువుగారు బహుశః తేవడిదినమున నొక వాణ్యునిమిస్తురు. కాని ఈలోపునవారు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగములపరంగముగ వాదించుటకు వీలుకాదను సాంప్రదాయము ననుసరించి వారు తమపనికి రాజీనామా నీయవలయునను అంశమును చూపించుదురు.

మిత్రమండలివారి సంధిషరతులు.

లండను, జూలై 2:— ముందు జరప నుద్దేశంపడిన సంధిషరతుల సేర్పడువలెవు మిత్రమండలివారి సభనుగూర్చి ట్రిబునలకును రష్యాకును ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నడచుచున్నవి.

దాదాభాయిగారి నిర్వాణము.

లండను ప్రతీకల ప్రశంస.

దాదాభాయి నాకోటిగారి మరణమును గురించి లండను ప్రతీకలు దీర్ఘములగు మరణ ప్రకటనల గావించినవి.

శత్రువిమానములు హార్వీద్విని మట్టవేయుట.

లండన్ జూలై 4:—వార్తాసంఘమువారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. 12-14 శత్రువిమానములు నేటియుదయమున ఈశాన్యభాగమునండి హార్వీద్విని మట్టవేసినవి. ఇటీవలి సమాచారములక 8 గురు హాతులైనట్లును, 22 కు గాయము తగిలినట్లును తెలియుచున్నది. నష్ట మంతవిస్తారముగ లేదు. శత్రువుల పూర్వామును, మా విమానవిఘ్నానక శిక్షలు పాడుజేసినవి. ఆకాశమంతయు బుబ్బుచే నిండి యుండుటచే శత్రువులను గుర్తించుట కష్టమాయెను. దేశములోనికి ప్రవేశించుచుండ నయద్రభాగమునకు శత్రువులను భారదోలితిమి. వైమానికులు కొన్ని నిమిషమునకే పోరి.

800 దూదియంత్రములు పనిచేయుట

లండన్, జూలై 4:— దూదియంత్రముల పరిశోధనమువారి యధికారమునకు వచ్చుటచే, వైని విశేషముగ దూది దోగకుచున్నదనియు, దొరితమువారి విశేషముగ దూదిని కొని వచ్చుటకు వలయున్న ఔషధాల సంపదలయు ననియు, అంగు మాలమున 800 దూది యంత్రములును, వానియందలి మాడులక్షల కార్మికమును నితరులను పనిచేయు యంత్రాల రచనను సాధారణముగ నాలోచింపబడుచున్నది.

ఆకాశవిమానములు; ఎసెన్సుతీరము

లండను జూలై 4:—వార్తాసంఘము వారిట్లు ప్రచురించుచున్నారు. నేటి ఉదయము 7 గంటలకు ఎసెన్సుతీరమున ఏను శత్రువిమానములు గన్నియెను. వైమానిక ప్రతియధిభింగులు పెట్టిన ప్రయోగించబడెను. కొన్ని దాంబులు క్రిందికి పడుటచే గాని వివరము లింకను తెలియలేదు.

శ్రావ్య

బ్రిటిష్ మైమానికులు బ్రూజెనుపై దాడిసల్పుట

లండన్ జూలై 4:—జూలై 2-3 తేదీలరాత్రి సమయమున బ్రూజెనునగర శత్రువుల ఆయుధాపాదకొట్టుపైక బాంబులను మూవైమానికులు బోవించి నౌక కార్యాలయములకు తగిలినట్లెఱుచున్నారు. టన్నులకొలిది బాంబులను ప్రయోగించిరి. గొప్పగాములను నశిపిరి. మామూలములన్నియు ముగిసియు తిరిగివచ్చినవి.

ఇటీవలి పరాసు విజయము.

లండను, జూలై 3:—నేటిసాయంకాలము పరాసు అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:—నిన్నటి సాయంకాలపు ముట్టడి ముగిసిన పిమ్మట జర్జనులు మేము పేకీకోడ్డున కిరుప్రక్కల పట్టుకొనిన కందకముల తీవ్రముగ నెదిరించిరి. అంత మహా తీవ్రముగ పోరాటము వాటిల్లి రాత్రి విశేషభాగమునకకు గూడ యుద్ధముజరిగెను. తుదకు మేమే విజయవంతి మా స్థానముల నన్నిటి నిలుపుకొంటిమి. అనకోరు వనప్రదేశమున 804 వ సంఖ్యగల కొండచుట్టున అర్ధరాత్రి సమయమున మహా ఘోరముగ ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. ఉదయము ఆవనభూమి కాగ్నేయ కొన వైపువందల మిటకుల దిగమును శత్రువు లెదిరించిరి. కాని వారి ఫిరంగి తరంగము లన్నిటిని మా ఫిరంగులు మధ్యనే యెదుర్కొని మావారి తేరనీయకుండజేసినవి.

తెన్నవతనము

లండను జూలై 2:—తెన్న తప్పక మా స్వాధీనముగు ననియు అచిరకాలములోనే మేము స్వాధీనము చేసికొనెదమనియు పరాసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

హిమాలయానాక ప్రేలి మునుగుట.

పార్వీసు, జూలై 2:—22-6-17 తేదీని మెస్సాజరీసు హిమాలయానాకలో ఏదో ప్రేలుటచే మునిగిపోయినది. 28 గురు సముద్రము పాలైరి.

దాడులు; ఫిరంగియుద్ధము.

లండను, జూలై 3:—నేటిరాత్రి 80 ద్దుల హిమాలయానాకలో తెలియబరచి. ఈ ప్రసంగ ప్రదేశమున ను భయకక్షలవారును తీవ్రముగ ఫిరంగియుద్ధ మొనర్పిరి. శత్రువులు లేరంటి కాగ్నేయమున సుకదాడి సలిపిరి. శత్రువుల వైమానికయుద్ధము మిక్కిలి తీవ్రముగ నభివృద్ధి సొందెను. మాయాకాశ విమానములు ఫిరంగియుద్ధమునకు, బాంబుల దాడులయందును విశేషవిజయ మొందిరి. నాలుగు జర్జను ఆకాశవిమానములు నేలగుల్పుబడెను. రెండు క్రిందికి తిరిగి నేయబడెను. మా విమానముకటి కన్నించకున్నది.

దారుణ ఫిరంగి సంగ్రామము

లండను, జూలై 4:—నిన్న రాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి.—మ్యాజునది కుత్తరమున 804 వకొండ వైపు నెంబుక్కొంటి కుత్తరమున దారుణముగ ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. హంపేయిన, మాంటుకాన్నిలట, మాంథోము భాగములందు గూడ తీవ్రముగ ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను.

ఇరుపాక్షీకులు శతఘ్నులతో పోరుట

లండన్ జూలై 4:—బ్రిటిష్వారిట్లు ప్రకటించుచు న్నారు:—అనేకవోట్ల ఇరు వైస్యములవారు తీవ్రముగ ఫిరంగులతో పోరుచున్నారు.

కెనడా

కెనడా వ్యాపార కోత్సాహము

2 జూలై, జూలై 3:—కెనడా సంయుక్త పరిపాలన భూభాగము చేయబడుచున్న 15-వ వార్షిక కోత్సాహసంవత్సరమున గ్రామీణుల మెంట్లు ముంగటనే యున్న నౌక బహిరంగముల మున నౌక వెదకబడుముగట్టి దాని బహిరంగముజేసిరి. బహిరంగము జేయుచు 80 రాబర్ట్ బోర్డుగామ కెనడాదేశమున మామనై ర్యాడనుముల క్రించుచు ఇప్పటికిగూడ వాటిల్లి యుత్సాహశక్తియే యున్నదనియు ఇదిగోలో వృత్తిజేడిన వానిగూర్చి విచారించుచు యుద్ధముచేయుచున్న కేనేడియనుల చివరవరకు కెనడావాచే బోషింపగలనియు పలికిరి.

1867 వ సంవత్సరములో కలగా గనుపించిన సుగంధపుకు యధాగత కంటె నెక్కుడుగ పరిణమించెను. అనాథముగ దోచిన దెబ్బయు గలిగించియెను. దేశమంతయు సుకేరాజ్యాధికారమున వృద్ధుల తీర మున్నెను.

రష్యా

రుష్యకును అవస్కందనము.

లండను, జూలై 3:—రుష్యకు అధికారులట్లు ప్రకటించిరి.—జోలోచే విండు ప్రక్కను మా యవస్కందనము విశేష విజయ మొందెను. నిన్నటిదినమున 6300 ఖయివీలను, 21 కుపాకులను, 16 మరఫరంగులను అనేకమందుగని యంత్రములను బట్టుకొంటిమి. బ్రేజిలీ కాగ్నేయభాగమున ఇంకను ఖయివీలు పట్టుకొనబడుచు నే యున్నారు. ఆదివారమునందు 53 ఉద్యోగస్థులును, 2200 వైనికులును పట్టుపడిరి. నిన్నటి సాయంకాలము ఘోరముగ యుద్ధ మొనర్పినవిషయములు ప్రజోవిన్సు పట్టుకొని జోరాయికి పట్టుచున్నను, వైబుతి భాగమునను చాగుగ సందశించబడుచున్న కొండ ప్రదేశములను కోరిదుల్ గ్రామమునుగూడ స్వాధీనము చేసికొనిరి. మేము మాడు కందకపంపుల నాక్రమించితిమి. లిటులు ప్రైహద్వారా శత్రువులు పారిపోయిరి. యుజ్జవాహకు పశ్చిమమున నున్న ఫలములను గూడ మేమాక్రమించితిమి. ఒకానొక జెప్లిను లండనుమీద 12 బాంబుల విసరెను.

శత్రువులు బ్రిజానీని విడచిపెట్టుట

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 3:—శత్రువులు బ్రిజానీని విడచి పెట్టుచున్నారని తెలియుచున్నది. దాని మేము మాడు ప్రక్కలనుండి యెదిరించితిమి. గాలీషియా యవస్కందనమున నాలుగు రుష్యులవైస్యములు మాకు సహాయ మొనర్పినవి. ఆ వైస్యములు సుమారు 20 మైళ్లరంగము నాక్రమించియుండెను.

రషియనుల విజయము.

లండన్, జూలై 4:—మాడవతేదీని పెట్రోగ్రాడు నండి తంలివార్త లిట్లు తెల్పుచున్నది:— రషియనుల గొప్ప విజయముల వలన పెట్రోగ్రాదుంతయు సంపూర్ణముగ మార్పు ను జెందినది. ఎచట జూచినను దేశభిమానము నలదిక్కుల పిక్కిట్టుచున్నది. శ్రమిలాలవాదమంతయు అమగంటినది. నీతిభాష్యులగు అంతర్జాతీయవాదుల ఉపన్యాసముల సెంత మాత్రము నగకు జేయుటలేదు. రషియనులదేశకారము కలయము బడయుచున్నచో రాజధానియం దెంతమాత్రము అల్లరు బుందలాలవు. పురస్కరములందు రషియపుతాకము నూరే గింపిరి. జనరలు రెస్కిగారు వారి వైరిక సిబ్బందియు పురమంతయు నూరేగిందు యుద్ధయంత్రముగారి భవనమునకు ప్రభుత్వమువారిప్రధాన కార్యాలయమునకు పోయిరి. ఇచ్చట దేశక్షత్రితో సంభీరముగ ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. ఈ విజయమున కంతయు కెంకెస్కిగారు మూలపురుషుడు. వానిపటమును పురమందు ఉరేగించిరి.

రషియావారి ఒత్తిడి

కొనెన్ రషియావారి స్వాధీనముగుట.

లండను, జూలై 3:—జర్జను వాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—నజివోకాకు తూర్పు గట్టునను స్త్రిపావై ఒడ్డు మధ్య కోట యుద్ధము జరిగినది. బ్రజానీకి ఆగ్నేయ భాగమునకు తూర్పు ముఖముగను కొనికే ప్రాంతమున రషియనులు తరు యావచ్చుకొని నెనియోగించుచున్నారు. రెండు గోజులు కడు తీవ్రమైన ఫిరంగుల పోరు జరిగిన పిదప శత్రువులు కొనికీని స్వాధీనముజేసికొనిరి. బ్రేజిలీకడ్డుగ యుద్ధమతి జారుణముగ జరుగుచున్నది. శత్రువుల కపారముగ నష్టములకు కలుగజేసితిమి. మా స్థానములను మేము నిలబెట్టుకొంటిమి. ప్లాకన్, నిష్టకునద్ద ఫిరంగులతో ఘోరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. కోవెల్జా తెలువారి దగ్గర శత్రువుల ప్రయత్నములు కష్టమాయెను.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియనులు వెనిసుపై బాంబులను వైచుట

రోము, జూలై 2:—ఆస్ట్రియా వైమానికులు వెనిసుపి యాగియా, మ్యారానో పట్టణములపై నూత్ 29 వ రాత్రి బాంబులను వైచిరి. ఎకరును మృతిసొందలేదు. ప్రతికియా పూర్వముగ ఇటలీ నీటివిమానములు క్రియస్తీనై బాంబులను ప్రయోగించిరి.

ఆస్ట్రియా చక్రవర్తి చక్రవర్తినిగార్లు నవరి 2 వ సంగ విదేశాంగ మంత్రిసమేతులై మ్యూనిచిలో ప్రవేశించిరి.

ఆహారమంత్రి వ్యక్తమునన్న కెన్నడిగారు తన పదవిని చాలించుకొనిరి. కోడాగారు ఆహారపదార్థములందు శాస్త్రుతో శ్రద్ధపాడును బయటకుండగ జేసినదని తెలియజేసిరి.

అమెరికా

ప్రతి పక్షపు తాలోచనలు

వాషింగ్టన్, జూలై 3:—ప్రతిపక్షమున కొన్ని నిబంధన లాభ్యమున నార్థపు ప్రభుత్వ గారితో దొరతనము వారి కొక సంవత్సరము నంపిరి. న్యాయాధ్యక్షులను విశేషముగ పెరిగిపోవుచున్న ధరలు మందగించుటకు బ్రతికొని దొరతనము వారు సహాయము నపేక్షించు చున్నారని ఇందు మూలమున తెలియుచున్నది.

అర్జంటైను స్త్రీమరును ముంచివేయుట.

బొకడను, జూలై 3:—అర్జంటైనువారి "బోరో"యను పొగయొడ అట్లాంటిక్ మహాసముద్రమున ఫిరంగి దళము లచే జూను 22 తేదీన ముంచివేయ బడెనని అధికారుల మూలమున తెలియవచ్చెను. అందు స్విట్జర్లంకునకు బోవలయు ఉన్న రవాణ చేయబడెను. ఒడమిద నున్న వారిలో 15 గురును పరాసువారి పడవ యొకటి సంగ్రహించెను. 2 వ తేదీన దాని కప్పానును మరి కొందఱును సముద్రతీరమున జేరిరి.

అమెరికా సైన్యములను అంతర్గ్రాములు

మొట్టడించుట
వాషింగ్టన్, జూలై 4:—అమెరికావారి మొదటి యుద్ధసైన్యములు యుద్ధనాకలసాయముతో పరాసు దేశమున కరుగుచుండ త్రోవలో వీరిని అంతర్గ్రాములు ముట్టడించినవి. అంతర్గ్రాములతో అమెరికా యుద్ధనాకలు తలపడి పోరినవి. అభయము ఒక అంతర్గ్రామియైన మునిగియుండ వచ్చును. తక్కిన వన్నియు మాత్రము లబ్ధిలబ్ధి అనుగంటి యుండవచ్చును. అమెరికనులనొక ఒకటిగూడ నష్టపడలేదు. ఎవరికిని ప్రాణ నష్టముకూడ కలుగలేదు. ప్రయాణ సౌకర్యము సైన్యములు రెండుభాగములు గ పయనమగుటకు ఏర్పరిచిరి. ఒక్కొక్క సైన్యమునకు గొప్పగాము నాకాసాయ మొకటిగూడెను. మాగ్నెటమున శత్రువులు అడ్డుపడిన వారికి పోరాడటకు ఇవినియోగించును. బహిష్కృత సముద్రభాగమున మరికొన్ని నాకలు సాయముగ నీయబడెను. జూలై 22 వ తేదీన మొదటిసారి అంతర్గ్రాములు అమెరికా సైన్యములను ముట్టడించినవి. మా యుద్ధ నాకల శత్రువులను ప్రేమి అంతర్గ్రాములను దగ్గరకు జేరకుండగ జేసెను. సగటున నిర పాయముగ సైన్యము లన్నియు పరాసుతీవులలో ప్రవేశించినవి. స్వాగతులతో ముందుగ ప్రవేశించిన సైనికు లందఱు వీరిని జూచి ఉప్పొంగిరి. యుద్ధకార్యదర్శిగారు అమెరికా వా గొనర్చిన సాయమున కెంతయు సంతసించిరి.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాను సైనికసంగ్రహము.

సిడ్నీ, జూలై 4:—దొరతనమువారు క్రొత్త సైనికుల సమకూర్చుట నవలంబించిన పద్ధతినిగూర్చి హాస్పిసుగా కొక వాఙ్మూలమును ప్రచురపరిచిరి. ప్రస్తుత లెక్కల ననుసరించి నెలకు 7000 మందికి తక్కువగాకుండ సైనికుల జను చేయవలసినదని దొరతనమువారు దృఢీకరించుచున్నట్లు లభింప తెలిసెను. ఈ సైన్యములు చాలవని హాస్పిసుగారి యభిప్రాయము. దేశాధికారాయముల నభివృద్ధి చేయుటకు వేటకుంకముల విధింపవలయునని దొరతనమువారు భావించుచున్నారని గూడ వారు పలికిరి. ఈ సంగతి నాలోచించుటకు దొరతనమువారు వేటకాండ్రప్రతినిధుల మొగసభ కాహ్వానించెదరు.

సైనిక సంస్కరణ సంఘము.

మెల్బోర్న్, జూలై 4:—భూసైనికులలో విముఖులైన వారి సందర్భమున సైనిక సంస్కరణ సంఘమువారు మంచి పని నొనర్చిరి. హాస్పిసుగారిటుల వాఙ్మూల విచ్చిరి. చణరంగమునుండి వచ్చిన సైనికులలో నెవరినైనను నియోగింప దగు సైనికు డుండ గా మరియొకరి ప్రజా ప్రభుత్వోద్యోగములలో నియోగింపగూడదు. అట్టి సైనికులలో పనిచేయదగిన వారెంతమంది యుద్ధోగముల నున్నదియు తెలిసికొనటకు లెక్కలు వేయబడుచున్నవి.

ప్రజాప్రభుత్వ వాదుల సమావేశము.

కేల్బర్న్, జూలై 4:—దొరతనమువారి వ్యతిరేకముగ నున్న హాండు కత్తువారి నాయకుల మొగ్గ బాగ్ గారు కన్మియు ప్రజాప్రభుత్వవాదముతో సంబంధము లేదని పలుకుచు ఫిలిష్టాలికువద్ద జరుగుచున్న సభను 28 గింపవలసిందిగా నొనగిరి. సమావేశ మాపివేయబడునని తెలియుచున్నది.

జర్మనీ

జర్మను అధినివేశపు సంఘమువారి తీర్మానములు

ఆముట్టరుడం, జూలై 1:—జర్మనుల నాకలకు సముద్ర గమనము నిరాటంకముగ నుండవలెను. జర్మనులకు నాకా వ్యాపారము సముద్రమున దిస్తారముగ నడవవలెను. దక్షిణ సముద్రమునను జర్మను అధినివేశములను వివర్ణించెదమన్న వాక్య సభ్యునియు తూర్పు ఆఫ్రికాలో జర్మనులకు సౌకర్యములు కలుగజేయవలెననియు అధినివేశములను పెంపొందజేయవలయుననియు జర్మను అధినివేశముల సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

డెన్మార్కులో అల్లరులు.

ఆముట్టరుడం, జూలై 2:—డెన్మార్కులో అతితీవ్రముగ అల్లరులు జరుగుచున్నవి. మందలగా జరుగు మూగి దుకాణములను దోచుకొనుచున్నారు. ముఖ్యముగ కల్లుదుకాణములలో పడి అల్లరిచేయు నారంభించిరి. ఆఫ్రికానున్న సేనాని అన్ని దుకాణములను దిగించెను. ముఖ్య విస్తవకారులకు సైనిక శాసన ప్రకారము శిక్షించెను. 4 గురు సైన్యములకు ద్వీపాంతరవాసము విధింపబడెను. విప్లవకారులగు స్త్రీపురుషులకు చిన్న చిన్న శిక్షలు విధింపబడెను. ఈ జర్కాలవద్దగ నున్న పెర్రిమ్యూక్ గ్రామము మిత్రమండలివారు ఎక్కడనుమీపించె దరొడను భయముతో జర్మనులు తీర్తరపడుచున్నారు.

ఆఫ్రికా

ద్వంద్వయుద్ధము

లండన్, జూలై 4:—ఆఫ్రికానుండి వాయువాత్మ తిట్లు తెలుపుచున్నవి:—నరజావా, స్పీహుక్య శత్రువుల ఎడతెరిపి లేకుండగ తమ మూలబలమును ప్రయోగించి అతిదారుణముగ బాహాబాహి వెనంగుచున్నారు. కాని మొదటిపంపులలోనే శత్రువులను పరాజితులుగ చేసితిమి.

స్వీడను

మరికొన్ని బాంబు కుట్రలు.

స్టావ్సోము, జూలై 2:—ఇదటి అధికారు లింక దురి యొక బెంటు కుట్రను దెలిసికొన బ్రతున్నాము. ఈ సంవత్సరమున వారిక స్వీడను ఉద్యోగియుని అరణి స్వీహితులను పట్టుకొనిరి. స్వీడను నిజేశ మర్మిలగూడ ఇందు చేరి యున్నాడను బ్రాంటింగు గారి మాటోపణమున దొరతనము వారు తీరస్కరించిరి.

హాంబుర్గు

ఉత్తరసముద్రము- అపాయప్రదేశము.

హేగు, జూలై 4:—ఉత్తరసముద్రమునందలి అపాయస్థల విస్తరణమును గూర్చి నేటినివమున మెజయసాధారణ మంత్రి సభ సమావేశముయ యాసంగతి నాలోచించెను. బ్రిటిషు దొరతనమువారు రావిషయమున తగినయలోచన చేయుచున్నారని విదేశమంత్రి తెలియబడెను.

చీనా

చీనావ్యవహారములు

లండన్, జూలై 3:—ఇంతవరకును చీనా యందలి యాకస్మిక మహాపరివర్తనము విజయవంతముగ కొనసాగినది ఇకమిద దక్షిణభాగముల నుండి ఆ నేకు లందులకు వ్యతిరేకముగా బయలుదేర వచ్చును. పీకింగులో మాత్ర మేమియు కలసాయులు లేవు. సార్వభౌమ శాసనము లంతయు ప్రకటించబడెను. పూర్వపు సందర్భములు, పరిణామములు క్రిమికలు శాసనములు మొదలగునవన్నియు మరల ప్రవేశ పెట్టబడెను. జనరలు యెంగ్సన్ గారి యాజమాన్యమున మెగ రాజకీయక సంఘ మేర్పరప బడెను.

క్రొత్త చీనా చక్రవర్తి

లండన్, జూలై 2:—చీనా వ్యవహారము లన్నియు అతి రహస్యముగ పరిష్కారమైనవి. ప్రభుత్వపండు ఎత్తున పురుషుడిగల సేనా నాయకుడు జనరలు యెంగుసాగారు నైసిడెంటు గారి భవనమున కేగి క్రొత్త చక్రవర్తిని నియమించు చుంటిమి గాన నూరు మీ పదిని చాళింపు కొండని నైసిడెంటు గారికి తెలియజేసిరి. క్రొత్తచక్రవర్తి గారికి 11 శత్రుముల ప్రాయముకలను. 1907 నుండి ఈయన సంతోష ప్రభు డాయెను.

విద్యార్థులు హామమురాలు.

వంగ దేశపు దొరతనము వారి యుత్తరువులు.

వంగరాష్ట్రపు దొరతనమువారి కార్యదర్శి ఎస్. ఎన్. బి. మానీ గారి క్రిందితేఖులు వంగదేశపు విద్యార్థుల ఖాళి కారికి పంపి:—హామమురాలు విషయమై కళాశాల విద్యార్థులు, పాఠశాల ల లండు చదువు కొను బాలురు జోకర్యము కలుగజేసి కొను సంగతిని గురించి వంగరాష్ట్రపు గవర్నరుగారు చిరకాలమునుండి యోచించుచున్నారు. ఈవిషయమై విశిష్ట తెలుపుటకు గవర్నరుగారు నన్నాభిప్రాయించినారు:—హామమురాలు సంఘమువారి ఆదర్శములు, వాంఛ లెట్లును కేవలము హామమురాలు సంఘము వారు రాజకీయ విషయ పరిజ్ఞానమును ప్రబలత తెలియజేయుటకు కడపట్టుదలతో పనిచేయుచున్నారు. అట్టిమొద విద్యార్థులీయువ్యమున ప్రవేశించుట అసంబంధము. కాన దొరతనమువారి కళాశాలయందుగాని, పాఠశాలయందుగాని చదువుకొను విద్యార్థు లెవ్వరును హామమురాలు సంఘములో జేర గూడదు. పట్టపర్జీ విద్యార్థులు, పట్టగ్రహణాంతర విద్యార్థులు గూడ హామమురాలు సంఘములో చేరగూడదని గవర్నరుగారు తీర్పుచేసినారు. ఈసంగతిగూడ తెలియజేయుటకు ఉత్తరవిచ్చిరి.

హిందూదేశ రక్షకబలము

సిడ్నీ, జూలై 4:—ఈసంవత్సరపు మార్చి 27 వ తేదీన హిందూదేశ సైనికాభి దొరతనమువారు ప్రచురించిన ప్రకటనము ననుసరించి యూరోపియను బ్రిటిషు ప్రజలుకాని హిందూదేశ రక్షకబలమున జేరగోరుయితరులకు తెలియజేయు నిమిత్త మీక్రింది వివరముల పంజాబు లెప్టినెంటుగవర్నరు గారు ప్రచురించిరి: (1) రక్షకబలమున చేరగోరు పంజాబుదొరతనపు సేనకు లన్ని కాఖలయందును తమ సైనిక శిక్షాకాలమున గాని యనంతరమున గాని తమ పదవులకు హక్కుదారులుగ నుండగలరు. (2) పంజాబు దొరతనమువారి సేనలో అన్ని కాఖలందును రక్షకబలమున చేరినవారలకు ప్రమాదను వస్త్రాల సందర్భమున నాధిక్యత యొగగబడును. పోలీసు, జైలులు, ఎక్సైజు కాఖలలోనివారు లా బలముక జేరినదియు లేనదయు ప్రత్యేకముగ తెలిసికొనబడును. అటుల చేరినవారల కెక్కుడు లాభము లొనగూడ గలవు. (3) దొరతనపు సేనలో చేరవచ్చువారు లట్లు జేరుటవలన యుక్తయస్సును మించినయెడల వారి పైకొనగూడజేసినకాలును వారివయస్సునుండి తీసివేయబడును.

పెప్టరును ఇండియా టర్క్మన్ బుచ్చివారి లాటరీ

ఈ లాటరీ నిర్వహణమున కనుపబడెను. 77708-వ సంబంధ టికెట్టుగల వానికి రూ 72815 లు మొదటి బహుమతి వచ్చెను. నేటినివమున తీయబడిన సంఖ్యలలో నీక్రింద వివరించిన సంఖ్యలు గల టికెట్టు గలవారికి రూ 8350 ల బహుమతులు వచ్చెను.

సంఖ్యలు—

మొదటి బహుమతి

243535 166518 190879 210423 1912 15765 248592 106756 85342 277048 204965 344729 153909 189745 95741 50667 213412 265517 61793 72903 111440 49675 134211 166883 126997 123028 139413 122302 247656 99055 71744 362861 83356 365094 30139 60910 231153 363181 46768 30855 150495 59388 178172 126556 261889 350963 16848 200103 235254 138430 340868 101789 294492 69055 72900 276035 226148

ఈ క్రింది వారలకు రూ 1,5250 ల బహుమతులు వచ్చెను

రెండవ బహుమతి

250673 97699 95365 308162 169365 212591 292942 237155 73430 31403 9999 61750 249011 283965 273137 8196 359096 87793 6223 323210 241896.

బహుమతు లొందినవారి కాసంగతి కాలక్రమమున తెలుపబడును.

బల్గారి మైత్రేయి మహిళా తల్లిదండ్రుల సమాజపు

నాచీరుణులు 1-7-17వ తేదీన సమావేశమై దివ్యజ్ఞాన సమాజాధ్యక్షురాలగు అనిబెంటుగారిని, భారతదేశాధి వృద్ధికోజకు పాటుపడుచుండిన ఆరంభిం వాడియ గార్లను నిర్బంధవాసమున నుంచుటకు గూర్చి తమ క్యునమున ప్రకటించుచు తీర్మానముజేసి వాయువానిక మతనిషయక విద్యార్థివిషయక, సంస్కరణవిషయక గ్రంథములను విక్రయింపగూడదని చేయబడిన శాసనము నభివేదించుచును రాజకీయేతర ఉపన్యాసములను విధించుటయు నావ్యేకించుచును తీర్మానము జేసిరి. 3 వ తేదీ నాటికి 100 రూ.ల గల సూలుచేరి 6 నిబెంటుగారి కార్యదర్శికి పంపిరి.

వృత్తాంతములు

జంబయిలో నూలుసరకులభరణి చాల హెచ్చునన్నది.

కాశీ హోటలలో బంగాళీ యంత్రవాడుక కిది చాలా డెప్రెషనుతి నిష్పన్ను రోండా ప్రభువుగారు తీసివేసిరి.

నిన్నటిదినమున బర్రాలో జరిగిన రైలు ప్రమాదమువలన మిక్కిలి త్వరగా పోవుటచే తటస్థించినది తనివీటినని.

ఈనెల 5-వ తేదీన రాజమండ్రిలోని కమలాంబుల పుష్పక ఛాందాగారము దాదాభాయి సోదరిగారి మరణ సందర్భమున మూసివేయబడినది.

నవంబరు 5-వ తేదీనుండి 10-వ తేదీవరకు సంస్థానాధీశ్వరుల సంబంధింపబడిన దీర్ఘచిరమున సంస్థానముల పరిపాలన విషయము చర్చించుటకు రాజప్రతినిధి గారికి నగర గావించెదరని తెలియచున్నది.

5-వ తేదీ సాయంత్రమున ఆంగ్ల సామ్రాజ్యస్థానాధీశ్వరులకు తెలియజేయబడిన సభాచేరి భారతదేశమున దాదాభాయి సోదరి గారి మరణమునకు తమ యనంత దివారమున ప్రకటించుచు తీర్మానమును జేసిరి.

నిన్నటిదినము ఆక్ష నక్షత్ర (అంధను) నర్ జార్జి బస్సువుద్ గారిని దహనపరచిరి. అనేకమంది ఆంగ్ల ఇండియనులును, భారతీయులును అచటికి పోయిరి. నర్ జేమ్సు డక్టరుగారు ఇండియా ప్రతినిధిగ బోయిరి.

నవాబు బహదూర్ ఉద్దీన్ ఖాన్, నవాబు టయిమురు జంగుగారు సిక్కిం ప్రాంతములో చనిపోయిన తెలియచున్నది. ఇందు మొదటివారు నవాబుసుల్తా సుల్తాన్ బహదూరుగారి పుత్రులు.

గృహపరిశ్రామిక సంఘమువారి వస్తు విక్రయాంగణమున సంకేతమున రోడ్డుపై ప్రవేశించిన జూలై 2 తేదీ మధ్యాహ్నము తెరచిరి. దీని నిమిత్తము ప్రజలు లభ్యమయ్యే ములును దొరతనమువారు 18వేల రూపాయలను సహాయముగ సొంతగిరి.

వెయ్యరక ఇండియా టెక్స్టైల్ వాన్సె నర్ దొరలు తాదాగాంచే బొంబాయి ప్రాంతమునందు చేయబడిన దాదాబాబ్ కౌన్సిల్ చేయబడినది. ఈలాటికి సామ్య పరిణామాల ఫలితములు నిరూపించుట (5-7-1917) ఈదినమున ప్రారంభించబడినది టెక్స్టైల్ కార్యదర్శిగారు వెల్లడిజేసిరి.

ఆంగ్లేయ వైద్యసంఘములవారిచే నగరీకరింపబడి అమెరికా వైద్యపాఠశాలలందు పట్టములపడసి వైద్యకృత్రిని స్వయముగ జేసికొనుచున్న వారలకు హిందూజాతవైద్యశాలలో తాత్కాలికాధ్యక్షముల నిర్వహించుట హిందూజాతవైద్యశాలలో రియ్యగిరి.

నాల్వే జేయిండగు ఆర్థుమహేను జన్మకాల తరఫున లండను నగరములో గూఢచారిగ తిరుగుచున్నాడని తెలిసి లండను ప్రభుత్వమువారు ఆతనిని పట్టించిరి. ఈ నేరము చాల గొప్పదగుటచే నైతిక కానన ప్రకాశము విచారించెదరని యనకొనుచున్నాడు.

లాహోరు పురపాలకవ్యవస్థాపక సలహాదారుల గతచిన జూను 28 వ తేదీన బహుపక్ష ఆసీసెంటుమ్యుగారి నిర్బంధావసరమున ఆసీసెంటు కమిషన్ తీర్మానములను పత్రకలయందు ప్రకటింపబడెదమ నిర్బంధము రద్దుచేయబడినది లాహోరు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు అచటి పత్రికాధికారుల కంఠజడను పెరిగిరి.

ప్రభుత్వమువారి కార్యనిర్వాహకసభలో కావ్యరు టి. ఎం నాయరుగారిని సభ్యునిగ నియోగించినచో చాల సమంజసముగ నుడువనియు యూనియన్ వాణిజ్యసంఘమున అసభికార్య సభ్యునిగ నర్ జేమెంటు, సింపుక్ గారిని గాని నర్ జేర్నార్డు హంటుగారిని నైతిక నియోగించవలయుననియు ఒక పత్రక వ్రాయుచున్నది.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో అరాచకపు సంఘము:—రాయచంద్ర అను నొక కత్రికాధిపతియు, మహాపుర జేయింబున గల నర్ జేమెంటుగారి ఇండియాజేమెంటు పుత్రుడే యునున్నాడని యెనుకొనబడి లేను చేయబడినది. 28 వేల నెలదొనాండి మెరికి అను నొకడలో మహామలు. టుపాకి యందులను పరిపరణు తెలియపరచెను. మనిషి ఒక్కంటికి 5000 షిల్లింగులు భారాతు చేల్లించిన పిమ్మట మీరు విడుదలకాబడిరి.

సి. ఎఫ్. ఆంగ్లముగారు:— ఈ దేశభాంధవుడు క్షిణీపుటకు సురక్షితముగ చేరెను నువాన్సు తెలుపుటకు చాల సంతోషించుచున్నాము. వీరికి ముగ్ధమధ్యమన నవాగోగ్యత కలిగి చాల శ్రమపడినందు కొలబోనగమున వెన్నెనకు డెబ్బతెగిలినుకొంత బాధకలిగినదనియు తెలియవచ్చినదిగానియు కిపును చాలవరకాగోగ్యము కలిగినది ఆంధ్రాగ్రామిగానే వ్రాసి కని విడుదల సంతోషించు చున్నాము.

జాకనీ రైలుస్టేషనునకు రైలుబండిలో యిద్దరు నును స్వలమునుంచి రెండు మొండెములను మూచవరకగతి బండిలో పవనైచినది కుక్క నాగని అను వాచలనై లేను తేబడినది. కాకతూరు నెవన్సు జడ్జిగారు మద్దుమ లిద్దరు నగోపులని విడిచివేట్టిరి. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఉన్నత న్యాయ స్థానము వారి కవీలుజేయ నెవన్సు జడ్జిగారి లిద్దరు రద్దుపరచి న్యాయ మూర్తులు మద్దుమ లిద్దరిని దోషముగ నెంచి ఉరితీయను విధించిరి. మద్దుమలు వ్యవసయ నగల సహాయించుటకు ఇట్టి ధాయణ కృత్య మాచించిన ప్రభుత్వమువారి వాదము.

పైదరాబాదులో దిక్కుమాలిన ఆదర్శాలను, మొగ దిద్దను మాత్రమే సంకీర్ణించు నుద్దేశముతో స్థాపించబడిన వికటోరియా అనాథ కళాశాలనును నిపుడు దీవదాసుకును వారికలకును గూడ వ్రాతచువు గణితము చేలివనులు కళలు మున్నగు వారిని నేర్పుటకు నిర్ణయించబడినది. దీని పును పాఠశ్రామిక పాఠశాలలుగా మార్చిరి. ఇదట చదువు కొనువారికి అన్నవస్త్ర నివాస సౌకర్యము లేగ్నటుచేయ బడినది. సమస్తమును విజ్ఞాతయినను నొక పాశ్చాత్యు డిపార్ తాలకు చరిత్రనోద్యోగిగా నియమించబడినది ఈపాఠశాల గా॥ కార్యదర్శియును నై జాము ప్రాక్టర్ జడ్జియునగు నవాబు నై జామతుజంగు బహదూరుగారు ప్రకటించిరి.

గతమాసము 29వ తేదీన చెంగల్పట్టుజిల్లా పోస్ట్ రి తాదాగా మన్సెలూరు గ్రామమున పోస్ట్ కృత్య ద్వారా హిందోపదేశానుగరణముగ నొక దేవాంగసమాజము స్థాపించబడినది. ఆప్రాంతమున లెక్క కెక్కచగా దేవాంగజను లుండియు స్వగృహిణులగునై కేవల కాలమునండి ప్రయత్నింపక ఇష్టమై స్వగృహిణులకు సంఘము నేర్పాటు చేసికొనిరి. 40 రూపుల మూలధన మేర్పాటుపరచెను. కార్యనిర్వాహక వర్గమెన్ను గొట్టెను. సమాజస్థాపకులకు రామకృష్ణమ్యగి గారు 22 రూపులక మూలధనముక్రింద నిర్వహించుకొనిరి. సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నమే ఈసమాజపు ముఖ్యోద్దేశము.

పల్లెటూరులయందు చున్న ప్రజలకు స్వోపయోగాగ్ధులు తాకికాగ్రామమును విస్తారము కలంగజేయుటకు కొచ్చికదర్బారు వారు క్రొత్త పిర్పాటలను జేయుటకు ఉద్ద్యుక్తులై యున్నాడు. మూలము విద్యాలయములందు జానకదలు పరించినచో ఇట్టి భావ మబ్బుటకు వీలుకాకుండుటంజేసి ఈలోటును భర్తీ చేయుటకు కొచ్చికుసంస్థానమువారి ట్టు చేయవోదంగిరి. పూర్వమున్న ప్రతిష్ఠాపనలలో తెలియజేయు విషయములకు క్రొత్తసంకలన కలిపి సమగ్రముగ దేశభావయందు శేర్షించుటకు నిర్ణయించుకొనిరి. ముఖ్యముగ పల్లెటూరులయందు ఇట్టి విద్యన వ్యాపింపజేయ నుద్ద్యుక్తులై యున్నాడు. ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు కలయు వైద్యశాస్త్రజ్ఞుల మును, వ్యవసాయ శాస్త్రము, సహకారభావము, మున్నగు విషయములను బోధించెదరు. ఈ కార్యనిర్వహణము నిమిత్తము, విద్యకాభివృద్ధి, వైద్యకాభివృద్ధి, వ్యవసాయపరిక్షకుడు మున్నగువారికి నొకసంఘము నేర్పబడెను.

శ్యాపాయపురమాచారము:— తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందు తిరువనంతపురము నగరములు కొట్టుకుట్రిలో దొర తనమువారి వ్యవసాయ స్థానములందు వ్యవసాయపద్ధతి నేర్పుటకు రాత్రిపాఠశాలలు స్థాపించబడినది. ఈ పాఠశాలల యందు 20,00 మందికి తక్కువకాకుండ విద్యార్థులుచేరి రాత్రి లందు, గురువులుచేసిన దానినంతయు శ్రద్ధాభక్తులతో నేర్చుకొనుచున్నాడు. విద్యార్థులలో చాలమంది పగలంతయు తిరుతమపాలములలో పాటుపడి రాత్రిలందు 6 మొదలు 8 గంటలవరకు చదువుకొనుచున్నాడు. పురకార్యదీగ్రామమున పాఠశాలయందు పట్టుకు ఉన్నతి గావించుటకు గూర్చి ఒక వర్సరము చదివి పరీక్షలో కృతార్థులయి 20 గురు విద్యార్థులలో నొక్కొక్కరికి నెలకు 5 రూపుల వానికి 2000 రూపము సంస్థానమువారు యిచ్చిరి. వారి వారికి నుడిగిన భాగమునందు మల్లెరచెట్టును బాగుగ నేర్పరు చేయగలిగిన విద్యార్థులకును అన్ని విషయములందును పొంది ధ్యముగ నాకెని 5-10-00లకు తక్కువగానుండకు 10 రూపులక అధికము గాకుండకు నలుగురికి బహుమతు లివ్వబడును. వ్యవసాయపు విద్యలు వృద్ధి సొందించుటకు తిరువనంతపురము సంస్థానాధీశులు చాల ప్రయత్నించుచున్నాడు.

NAUPUR, July 4.
In connection with the extension of the term of the Hon'ble Mr. M. B. Dadabhai in the Imperial Council the local "Maharashtra" apprehends that Mr. Dadabhai's extension cannot be explained unless it is the presumption that some unpopular repressive piece of legislation is on the legislative anvil of the Government of India which it intends to get through before November next.
At a public meeting held under the auspices of the Home Rule League for Home Rule League a resolution expressing profound sorrow at the death of Dr. Dadabhai Naorji proposed by N. R. Alekar pleader was carried unanimously.

BANGALORE, July 3.
A report appears in "Measure Social Review" that at a meeting in London Sir William Wedderburn spoke on the question of Indian women that the ultimate success of self-government for India was closely connected with that of education of Indian women. In other words they must have sound education for Indian women if they desired to have satisfactory results from Indian self-government. After referring to urgent need for trained Indian women teachers and what was being done in that direction and to Sir Sankaran Nair's circular to local Governments on female education following Mrs. Fawcett's departure to Mr. Chamberlain Sir William referred to Gokhale scholarship. He welcomed Mrs. Rajkumari Das, M. A., first Gokhale scholar who went to England with strong recommendations from Lady Boses Committee at Calcutta. Mrs. Das had already commenced work at London Day Training College and had spent her Easter vacation in visiting the educational institutions in various parts of the country. Sir William concluded "May we hope that wealthy and benevolent Indian friends will assist in founding other scholarships, following the example of the first lady without discharging her made has placed in the hands of the public trustee funds necessary to perpetuate Gokhale scholarships. India has contributed great sums for benevolent purposes in connection with passing phase of present war will she not respond with equal liberality to the appeal in permanent interests of her own people?"

Latest Telegrams.
[REUTER.]
UNCORRECTED.

LONDON July 3
Replying to Mr. Wedgwood in the house of commons to-day Mr. Chamberlain stated that Bupendra Nath Basu was elected in England in the middle of September. Mr. Chamberlain expressed the opinion that the appointment of Additional Indian Member to the council and widening of the area of choice were wise steps which would add to the usefulness of the council. Answering question as to whether an order occurring Home Rule League solidarity was in prospect in Madras or elsewhere Mr. Chamberlain emphasized that the Local Governments in India were most unlikely to repress associations whose programmes and methods were constitutional but the authorities in India were bound to take steps necessary to maintain order. They were primarily responsible. He was responsible to the house for what they did but he always attached the greatest importance to the advice received from them and they must act in anticipation of consultation with him in grave cases.
Mr. Chamberlain asked: Is the movement headed by Mrs. Besant supposed to be outside constitution.
Mr. Chamberlain expressed the opinion that Mr. Besant's agitation was not merely mischievous but carried on by improper methods. It was not necessary for the advocacy of constitutional reforms, however extreme to destroy attempt to destroy the credit of the British administration in India.

LONDON, July 4
A Wireless German official communique says: "Fighting activity has increased at the Riga and Smorgona and there has been strong artillery firing on the Middle Stokhod and Zibits Lips. In the East Gallia the battle continues and is spreading forward across heights. On the West bank of Stroya the masses succeeded in extending northwards the gap in our lines previous day. There has been lively artillery activity between Stokhod and Narajwka.
This afternoon's French Communique says: German yesterday evening attempted strong offensive which was prolonged through night against whole of our positions from north of Joudy as far as eastern Edge of California Plateau. On this immense front they launched violent and repeated attacks with large forces. Special assaulting troops directed their effort principally east of Roldmont farm west and southwest of Cony and north of point Dailles and also against casemans on California plateau. Defeat of enemy was complete and his losses were very heavy. Our fire annihilated assaulting waves especially in region of Cony and on California plateau. At some points where Germans gained footing at first impact our counterattacks victoriously repulsed enemy who was unable to retain single mo re of positions. Their was fairly great reciprocal artillery activity in region of Hill 304.
Wireless Russian official communique states that during fighting on Sunday and Monday Russians captured three hundred officers and 13,000 men twenty-nine guns and thirty-three machineguns.
Admiralty says during week 2,745 merchantmen arrived at ports in United Kingdom and 2,316 sailed. Fifteen vessels over sixteen hundred tons and five under and eleven fishing vessels were sunk. Sixteen vessels were unsuccessfully attacked.
Press Bureau says that latest figures of casualties in today's air-raid shown that eleven persons were killed and thirty-six injured.
ROME.—During week ended July 1st 610 vessels arrived at Italian ports and 549 sailed. One steamer eight other sailing ships and four fishingboats were sunk.

THE GREAT WAR

Russian Success: Petrograd Transformed

Submarines Attack American Troopships

No Loss of Life: Submarines Sunk

AEROPLANES ON ENGLISH COAST: NO MATERIAL DAMAGE

(REUTER'S AGENCY.)

America

First American Contingent of Troops.

ATTACKED BY SUBMARINES.

Submarines Sunk.

NO LOSS TO AMERICANS.

LONDON, July 4.

WASHINGTON.—It is officially announced that a German submarine twice attacked in force transports containing members of the first American Expedition but they were fought off by American Destroyers and at least one submarine was destroyed and there is reason to believe that the accuracy of our fire sent others to the bottom. No American ship was hit nor was any life lost. For purposes of convenience the expedition was divided into contingents each including naval escorts designed to keep off raiders. In addition ocean rendezvous was arranged with American destroyers operating in European waters to afford protection in danger zone. The first attack took place late at night on June 22nd what gives it peculiar and disturbing significance is that our ships were attacked at a point well on the west side of the rendezvous in a part of the Atlantic presumed to be free from submarines. Darkness prevented our counting the number of submarines gathered for what they deemed slaughter. Our heavy gunfire scattered enemy who launched at least five torpedoes. The second attack was made a few days later against another contingent at a point beyond the rendezvous. Not only did the Destroyers hold in the submarine at a safe distance but their speed resulted in the sinking of the raider. Oil and wreckage covered the sea after a shot at the periscope. Destroyers used grenades which were timed to explode at certain distances under water. Protected by American Destroyers and French Warships this contingent succeeded in joining others at the French port. The whole Nation will rejoice that no great peril was passed for the vanguard of men who will fight our battles in France.

The Secretary of War has written thanking the Secretary of the Navy for "this auspicious beginning" and laying stress upon the cordiality of co-operation between the two services.

Argentine Steamer Sunk.

By German Submarine Gun fire.

LONDON, July 4.

It is officially learned that the Argentine steamer "Toro" was sunk by gunfire in the Atlantic outside the German war zone on June 23rd. Evidence of the steamer's nationality was demonstrated to the submarine commander prior to sinking. The cargo was of wool for Switzerland. A French steamer picked up fifteen of the crew in a lifeboat. The Captain and the remainder of the crew landed in port on the 2nd instant.

Great Britain

Aeroplanes Attack Harwich.

Material Damage Slight.

LONDON, July 4.

The Press Bureau states that between twelve and fourteen aeroplanes attacked Harwich from the northeast this morning. According to the latest reports eight were killed and twenty two injured. Material damage was slight. Anti-aircraft guns broke up the enemy formation. Low lying clouds rendered visibility bad but our aircraft engaged the raiders who turned towards the sea not attempting to penetrate inland. The raid lasted only a few minutes.

British Aerial raids on Bruges.

Good Results Obtained.

LONDON, July 4.

The Admiralty announces that on the night of 2-3 July we carried out raids on Bruges, Nieuport and Lighter-velde Ammunition Depot. Several tons of bombs were dropped with good results. Our machines returned.

Norwegian Spy in German Pay.

Trial by Court-Martial.

LONDON, July 4.

The Press Bureau states that Alfred Hego, a Norwegian, has been arrested in London on a charge of espionage in behalf of Germany. The case is regarded as of grave importance and will be dealt with by Court Martial.

Potato Restriction Abolished.

LONDON, July 4.

Lord Rhonda is abolishing potato restriction in restaurants.

800 Cotton Mills Must be Kept Going.

Plenty of Cotton Abroad.

LONDON, July 4.

The Cotton Trade is satisfied with Government control. It is generally thought that as there is plenty of cotton abroad Government should make a big effort to provide ships to fetch it and so keep the eight hundred cotton mills employing 8,00,000 hands going.

Aeroplanes on Essex Coast.

The Press Bureau announces that enemy aeroplanes appeared over the Essex coast at seven in the morning. Anti-aircraft guns came into action. Some bombs were dropped but details have not yet been received.

S. Africa

Conference of Republicans.

Mr. Hertzog's Advice.

LONDON, July 4.

CAPE TOWN.—Mr. Hertzog, leader of the Anti-Government Dutch Party repudiates responsibility for republican agitation and advises the abandonment of the proposed conference at Philippolis in the Free State for the furtherance of the movement. It is understood that the conference will be abandoned.

Canada

Canada's Jubilee.

Commemoration Pillar Unveiled.

LONDON, July 4.

OTTAWA.—The Fiftieth Anniversary of the Confederation of Canada has been further commemorated by a pillar in the centre of the Rotunda of the entrance to the new Parliament buildings. Speaking at its unveiling Sir Robert Borden said that the dauntless spirit which conceived Canada was still strong. Canada sorrowed for her fallen and assured her sons on the battlefield that the country would sustain them to the end.

Sir Wilfred Laurier said that what was a dream in 1867 had now been more than realised. The wilderness had been conquered, distance had been vanquished, and the nation built and united by the intangible bond of the Crown which was stronger than any other.

Australia

Australia's Budget.

LONDON, July 4.

MELBOURNE.—The Federal revenue for the year was 3,68,04,000 including 30,00,000 brought forward. Ordinary expenditure was 2,61,91,000 and war expenditure from revenue 85,64,000. Surplus was 16,76,000.

Soldiers' Settlement Board.

Premier's Statement.

LONDON, July 4.

MELBOURNE.—The Soldiers Settlement Board has accomplished good work in connection with the settlement of returned soldiers on the Land. The following is Mr. Hughes' statement:—No eligible single man should be employed by the Commonwealth if a returned soldier were equally suitable. A census is now being taken of all eligible men employed by the Commonwealth Government.

Australian Recruiting.

Government Announces its Policy.

LONDON, July 4.

SYDNEY.—Mr. Hughes has issued a statement regarding the Government's recruiting policy in which he announces that it is proposed to continue voluntarism fixing the minimum number of enlistments necessary to reinforce existing divisions at the present rate of seven thousand monthly. Mr. Hughes says that the present rate is inadequate especially as the Government desires, if results permit, to give the remainder of the first division a holiday in Australia. Mr. Hughes further announces that the Government proposes to restrict sport with a view to husbanding the financial resources of the country. Accordingly the Government intends to call a conference of sports representatives of each state to recommend the best means of achieving this object.

TELEGRAMS.

Russia

Russian Success.

Petrograd Transformed.

LONDON, July 4.

A telegram from Petrograd dated 3rd instant says that the glorious news of Russian success has transformed Petrograd. Pessimism has vanished under a wave of patriotism. Small attention is paid to-day to the outpourings of the invertebrate Internationalists. If Russian successes continue the forces of disorder will have no more field days in the Capital. To-day's mainly cheering for Russia's victory contained a note of menace to the disgracers of the name of Russia. The National tricolour was seen in the streets and among the first striking incidents of the day was a procession headed by General Rusk and staff Officers arm in arm with Officers of the Blues marching towards the Ministry of War and Marine Place, headquarters of the Government, whence patriotic speeches were made from the Balcony. M. Kerensky, who is the Hero of the hour, sees his portrait carried in front of a number of processions.

Austria

Political Offenders Pardoned.

LONDON, July 4.

AMSTERDAM.—Emperor Karl has granted an amnesty to political offenders.

Holland

North Sea Mine Area.

Britain Considering Dutch Representations.

LONDON, July 4.

HAGUE.—An extraordinary Cabinet considered the extension of the North Sea danger zone. The Minister for Foreign Affairs announced that the British Government was giving the matter its attention.

British Front

Reciprocal Cannonading.

LONDON, July 4.

The British communique says:—There was considerable reciprocal cannonading at numerous points.

Enemy Evacuating Brzezany.

Russians Advancing on a Wide Front.

LONDON, July 4.

PETROGRAD.—The enemy is reported to be evacuating Brzezany which has been invested on three sides. Koniukhy is situated ten miles from Brzezany. Units of four Russian armies are co-operating in the Galician advance covering a front of approximately twenty miles.

French Front

Considerable Artillery Activity.

LONDON, July 4.

Last night's French communique reported considerable artillery activity north of St. Quentin, on the left of the Meuse towards Hill 304, and Champagne in the Mont Cornillet and Monthome sections.

Russian Front

Russian Pressure

Koniukhy Captured.

LONDON, July 4.

A German wireless communique says:—There was heavy fighting between the Upper Strypa and the east bank of Narajovka. Russian pressure was directed against Koniukhy sector east and south-east of Brzezany. After two days strong cannonading enemy captured Koniukhy. Fighting was very bitter astride Brzezany. We maintained our positions after a wearying battle causing heavy enemy losses. There was a strong cannonading along the Stokued and the Dniester. An attack northward of Kovellutza Railway failed.

Hand-to-Hand Combats.

LONDON, July 4.

An Austrian Wireless communique says:—Between Narajovka and Strypa enemy continuously employed fresh reserves and pushed the assaulting waves totalling at least twenty divisions in a hand-to-hand combat which were mostly repulsed before the first lines.

Raiding and Artillery Activity.

LONDON, July 4.

F. R. Sir Douglas Haig to-night reports considerable reciprocal artillery activity in the region of Ypres. The enemy made a raid south-east of Laventie. Hostile aerial activity has markedly increased. Our aeroplanes participated in successful artillery work and in bombing raids. Four German aeroplanes have been brought down and two driven down: one of ours is missing.

ASSOCIATED PRESS.

According to elders of Chinese community in Rangoon, the change of Government in China would make no material difference to Rangoon Chinese merchants.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Military Requirements in Man Power.

A Board to take Measures Constituted.

SIMLA, July 4.

In order to organize the man power of India more effectively to meet the growing demands made upon it, the Governor-General-in-Council has constituted a central recruiting board of which (at the request of His Excellency the Viceroy and His Excellency the Commander-in-Chief) the Hon'ble Sir William Meyer has accepted the Presidency. The other members are His Honour the Lieutenant-Governor of the Punjab, His Highness the Maharaja Scindia of Gwalior and the Maharaja of Bikanir (who have been specially appointed as recruiting will extend to native states) the Hon'ble Sir Claude Hill, the Hon'ble Sir William Vincent, Lieutenant-General H. Hugson, Adjutant-General in India and the Hon'ble Sir J. J. General A. H. Bingley, Secretary to the Army Department. The Board's functions may be summarised as follows:—

(1) Consideration of our requirements in military personnel of every description, combatant and non-combatant, and how these requirements can best be met.

(2) Consideration of how the quotas required can be best distributed among the several provinces.

(3) Co-ordination of recruitment so as to ensure that the demands for military services shall be met by the as possible with essential industrial and commercial requirements.

(4) Close scrutiny of the progress of recruitment and consideration of schemes for meeting necessary or potential demands for recruitment in regard to which the present system may seem inadequate.

(5) To ensure in short that the prosecution of the war is not hampered by any available deficiency in man power.

The Local Government have been asked to form Provincial Recruiting boards containing a large civilian and non-official element in the shape of Landowners, businessmen, and leaders of public opinion.

Indian Defence Force.

Concessions to Punjab Recruits.

SIMLA, July 4.

With reference to the communique of the Government of India, Army Department, dated the 27th March 1917, the Lieutenant-Governor of the Punjab is pleased to announce for the information of persons other than European British subjects who desire voluntarily to enrol themselves in the Indian Defence Force that: (1) candidates for recruitment who are now in the civil employ of the Government of the Punjab in any department, will, if accepted, retain a lien on their civil appointment; (2) in all departments under the Punjab Government preference will be given, other things being equal, to candidates for employment who have served in the Indian Defence Force. In the case of the police, jail and excise departments, special importance will be attached to the fact that a candidate has served in the Indian Defence Force. (3) The number of days devoted to training as recruits in the Indian Defence Force will be deducted from the age of a candidate about to enter Government service if he would otherwise become overage owing to this period spent in training.

Medical Recruitment For I. A.

Grant of Temporary Commissions.

SIMLA, July 4.

The Secretary of State for India has accorded his sanction to the grant of temporary commissions in the Indian Medical Service to practitioners holding diplomas from American Medical Schools recognised by the Conjoint Examining Board of the Royal College of Physicians of London and Royal College of Surgeons of England on the same terms as those authorised for temporary officers of the I. M. S.

Calcutta

Indian War Loan.

Post Office Applications.

CALCUTTA, July 4.

Applications to the War Loan received through Post Office are as under:—

Figures in Post Office section are for the period ended 26th June and those for cash certificates for period ended 15th June:—

Provinces.	Post Office Section.	Cash certificates.	Total.
	Rs.	Rs.	Rs.
Bombay	42,88,600	58,07,974	1,00,96,574
Punjab	35,18,300	61,71,800	1,00,90,100
Central			
„ Provinces,	32,85,000	55,80,248	88,65,248
„ India and Rajputana			
United Provinces	35,15,200	40,13,735	80,28,935
Bengal	23,55,325	42,07,893	65,63,218
Burma	7,81,250	21,65,312	29,46,562
Behar & Orissa	8,53,375	14,21,929	22,75,304
Madras	9,37,375	12,38,166	21,75,541
Assam	2,65,575	5,37,509	8,13,144

Figures for the first two weeks of June not received yet for United Provinces and Bombay cash certificates.

Total loan figures so far as known stand as follows:—

Main Section	...	38,23,13,200
Post Office Section	...	2,02,01,000
Cash certificates	...	3,16,74,746
Total	...	43,41,88,946

Students and Home Rule.

Bengal Government's Decision.

CALCUTTA, July 4.

(Delayed in transmission).

Mr. L. S. O. Mailey, Secretary, to the Government of Bengal, has written the following letter to the Director of Public Instruction, Bengal:—“H. E. the Governor in Council has had under consideration the action to be taken in connection with the association of College students and school pupils with the recently inaugurated Home Rule agitation and I am directed to convey the following instructions on the subject. Apart from the aspirations and ideas underlying the formation of the Home Rule League its immediate result has been the initiation of an active political propaganda with which it is undesirable that youths pursuing their studies at schools or colleges should be associated. His Excellency in Council, therefore, considers it necessary to direct that no boy attending a Government or aided school and no student in a Government or aided college, whether studying for a degree or engaged in postgraduate studies, should join the League.

Bombay

W. I. T. C. War Loan Lottery.

The Drawing.

BOMBAY, July 4.

The Secretary of the Western India Turf Club announces that the drawing of the lottery will commence this afternoon at 3.30 P. M. and will be continued to-morrow and the day after.

Bombay War Loan Lottery.

Scene at the Town hall.

BOMBAY, July 4.

Never before has Bombay and for that matter India witnessed a public drawing of such a huge sweep as that of the Western India Turf Club War Loan Lottery which after its abrupt and sensational postponement on Monday last commenced this afternoon at the Town Hall in the presence of a huge and cosmopolitan gathering. Ticket holders of all ranks in life—Europeans, Hindus, Mohammedans, Parsis, businessmen, lawyers, clerks, and illiterate men were all there when the drawing commenced, everybody in expectation of turning out to be winner of a fat prize. Though the fifty lakhs expected to be realised by the Turf Club was not reached still the amount realised is not far below the mark. 5,64,200 tickets were actually sold realising an amount 10 times the figure and the club added Rs. 3,444-8-0 to the amount to bring all prizes up to multiples of Rs. 5. The Committee of the Turf Club and Executive Committee of Bombay Citizens War Loan Committee supervised the drawing. Conscientious objectors might even disapprove of the way in which a drawing takes place, but of the W. I. T. C.'s arrangement for drawing prizes very few people can have reason to complain. First of all there was a huge barrel containing discs of all tickets sold inside it only checked twice and sealed on the side of the platform. It required all the strength of more than half-a-dozen sturdy men to wheel it round and as Mr. Lance, W. I. T. C. Secretary, explained, the barrel was made in such a way that all discs inside it would turn when the barrel was turned and no disc would remain at a particular place always. Another small barrel as used in theatres for drawing prizes stood opposite and it contained the thousand prize tickets in sealed envelopes. The Turf Club staff had nothing to do with the placing of discs in the barrel. A set of blind boys who enthusiastically went about their work were brought from the Victoria Memorial School for the Blind to take out the discs from the big barrel, while a member of the public was invited to simultaneously take out the prize ticket from the smaller barrel. This task was cheerfully performed by one of the fair sex who had gathered in large numbers in the hope of personally witnessing their husbands, brothers or themselves winning a prize. As soon as the prize was drawn the ticket fetching it and the prize number were prominently exhibited in and outside the hall and the crowd had little difficulty in immediately knowing the result. During the three hours the drawing was in progress this evening 181 out of the thousand prizes were drawn. The biggest prize of the day was the eighth prize for Rupees seventy-two thousand eight hundred and forty-five going to ticket No. 7,7708. It is not yet known who the lucky owner of the ticket is, but the Turf Club will in due course send out information to the prize winners. The drawing will be resumed to-morrow.

RESULTS.

The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 835:—

Numbers:—243535, 166518, 190879, 210423, 1942, 15765, 248592, 106756, 85342, 277048, 204965, 344729, 153909, 189745, 35741, 50667, 213412, 266517, 61793, 72909, 111440, 49675, 134211, 166883, 126997, 123028, 190413, 122302, 247656, 99055, 71744, 49J68, 362861, 83356, 365094, 39139, 60916, 231153, 363181, 30855, 150495, 59385, 178172, 136556, 261889, 33863, 16848, 200103, 235254, 188460, 341868, 101780, 294492, 69055, 72900, 276035, 226148.

The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 1,825:—

Numbers:—259073, 97699, 95365, 308162, 169965, 212591, 292942, 237155, 73430, 31403, 9999, 61750, 249011, 285065, 273137, 8196, 359096, 87793, 6223, 323240, 241896.

List incomplete.

War Loan Lottery: The following ticket numbers have drawn prizes valued Rs. 834:—

Numbers:—148481 309948 196657 58274 267137 40550 229014 161802 35764 151308 192700 244437 84612 247449 286021 217619 262807 272555 125671 206970 282750 53197 393846 75046 131359 13884 248538.

The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 1825: Ticket numbers 345361 335700 350101 52501. The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 835:—

Numbers:—197762 255072 198732 324773 72986 326609 18387 364572 124797 292433 107981 177350 197962 226693 41071 85344 57385 165276 150775 86956 207129 160943 40964 105135 262758 153312 127557 176160 123934 361900 35625 153021 83164 264144, 350819, 186556, 99212, 253408, 164334, 169403, 285278, 265418 322231, 113901, 240659, 366646.

The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 1825:—

NUMBERS:—113578, 101654, 280967, 225768, 362728, 135870, 95150, 359892, 174235, 330581, 49893, 10815.

The Western India Turf Club War Loan Lottery:—The highest prize drawn to-day was one valued at Rs. 72,845 (seventy two thousand eight hundred and forty five) eighth prize drawn by ticket number 77,708. Two other fortunate ticket holders drew prizes valued each at Rs. 36,325 (thirty six thousand four hundred and twenty five) drawn by tickets numbers 2,64,572 and 3,10,092.

The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 7,285 (seven thousand two hundred and eighty five):—

NUMBERS:—3,64,705 1,08,518 2,82,781 1,81,654 2,70,360 1,74,664.

The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 3645 (three thousand six hundred and forty five):—NUMBERS:—81801 142750 116025 38943 327377 2609 137799 269925 252888 259041 209350 173591.

(List is complete for to-day.)

United Provinces

The Late Mr. Dadabhai Naoroji.

Lucknow Meeting of Sympathy.

LUCKNOW, July 4.

At a meeting of the People's Association Lucknow, held yesterday, evening a resolution was passed expressing sorrow on the death of Mr. Dadabhai Naoroji, the father of the ideal "Swaraj" or Self-Government for India.

South India

The Madras Internments.

Relaxation of Orders.

OOTACAMUND, July 4.

The Government has resolved to relax the orders issued against Mrs. Berant and Messrs. Arundale and Wadia by permitting the publication or republication of purely theosophical or religious writings or speeches composed by them, provided that such writings or speeches have been previously examined and passed for publication by the Governor-in-Council himself or by such officer as he may appoint to make such an examination.

Detailed Report.

SIMLA, July 4.

In the three years that have elapsed since the outbreak of the war recruiting in India has expanded to very great dimensions and now deals with the manifold classes of men required for the several theatres of the great war. The Adjutant-General has now not only to maintain the existing establishments up to the strength but to form new units of combatants, to enroll labour corps for France or for Mesopotamia and to enlist railwaymen, dockyard hands and marine ratings, besides all these classes of skilled labour whose services are necessary to the feeding the transport and the communications of modern armies. The adequate fulfilment of these tasks has become too heavy for more departmental management. Consequently in order to organize the man power of India more effectively to meet the growing demands made upon it the Governor-General-in-Council has constituted a Central Recruiting Board.

The provincial boards will help to keep the central board in touch with every aspect of the question and it is hoped that by giving this prominence to civilian opinion, the necessary military requirements may be realized without disturbance to essential national interests. It will be seen that the functions of the central board are precisely those which, as the war goes on every nation has found it necessary to entrust to a special authority. The reconciliation of the demands of the war with the essential needs of industry and commerce, the ensuring of a regular supply of men to all services combatant and non combatant, and the organization of national manpower to meet a great emergency with a minimum of disturbance or friction, call most emphatically for the concentrated and unifying control of the demand for and the supply of men in the hands of one body. It is to meet these demands that the central recruiting board has been constituted. We may add that the central recruiting board are in no way concerned with the recruitment of units whether British or Indian, of the Indian Defence Force. This is governed by the provisions of the Indian Defence Act of 1917, and the rules and regulations issued in accordance therewith.

MINI TAL, July 4.

The Lieutenant-Governor has constituted a War Board for the United Provinces to ensure the promptest possible handling of all questions connected with war which arise in the provinces. The work is daily growing in importance and urgency and it has been found essential to place its disposal in the hands of a separate organization avoiding delays and division of work incidental to ordinary official routine. The Board will deal on behalf of the Government with all questions relating to recruitment of combatants followers and auxiliary services raising of labour corps provision of supplies and munitions etc., in so far as they come within the purview of the local Government and stimulation of Post Office branch of the War Loan.

The President of the Board is the Hon'ble Mr. J. S. Campbell, Junior Member, Board of Revenue, Mr. S. H. Freemantle is executive officer and Mr. V. A. Stowell, I. C. S. Secretary of the Board.

ప్రజాభిప్రాయములు

I తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు.

భీమవరం తాలూకా వోటర్ల కొక విభావనము.

అయ్యా,

మన తాలూకా బోర్డులోని భీమవరం, వీరవాసం ఫిర్యాదులకు మనమీ సంవత్సరముక మొదట నెన్నుకొనవలసియున్నది. ఆ తర్వాత కొనుటలో కొంచెములో చించి యెన్నుకొనుట మంచిది. ఏలన విద్యార్థిహీనులు కొందఱును మేమే తాలూకా బోర్డు మొదటను చెప్పకొనుచు ఏమాత్రమైన ప్రయత్నము భర్తలను వచ్చిన తెచ్చుకొను చుండిరేగాని ప్రజలభాగులై చేయుచున్న పనియొక జ్యోతిషమును గానించుటలేదు. ఇదివరకు మన ఫిర్యాదుల మొదట గారు గత మూడు సంవత్సరములలోను వేసిని గురించి యడిగినది వానిలో నెన్ని కొనసాగినది విచారించుట. కొందరు విద్యార్థులందఱును లేదా విద్యున తాలూకా బోర్డు మొదటను సభకు వెళ్లి వారి మొగము నీరమొగము తెల్లబోయిచూచుచు యుక్తముల క్రమంక ప్రతివానిని తలలాపుచు మేముదానికి "కంకర" అనుచు గుర్రనివర కాలానుభవముగల ఒక మొదట నైనా తోనుడివియండిరి. ఇట్టి మొదట తాలూకా బోర్డునకు వెళ్లి నబాధ మేమియో తెలియవచ్చును. ఈ ఉద్యోగమునకు నలుగురు దైగురు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చినది. అప్పుడే వోట్లకు గ్రామములు తిరుగ మొదలిడిరి.

కావున నో నోదరులారా! నాయందు కరుణబూని నా వాక్యము లాలకింపుడు. మనలో తన యభిప్రాయములను చెప్పడమున కధికారము గలవారి నెవరినైనను, మొదట కావలసిన ప్రయత్నించువా రెవరైనను, వచ్చి మాకొక వోటునిచ్చుని యాశ్రయించినంత మాత్రమున యిచ్చిన పక్షమున మనకే మాత్రమును లాభమున కలగబోదు. అందుచే వారివారి సమగ్రతా సమర్థతలను యోచించి వోట్లు యిచ్చుటకు హక్కుగల వారు వోట్లు యిచ్చుకలందులకు ప్రార్థించు చున్నాడను.

చెంగల్వల సత్యనారాయణమూర్తి రాయకుడు (కృష్ణ)

II

తెనాలి తాలూకా చదలవాడ డిస్ట్రిక్టువలు

అయ్యా,

మా గ్రామములో కొల్లిపరధానకు పడమరవైపున తెనాలికింకకు దక్షిణపుడది ఓమరుసీరుగా నొక యడుగు తూము, ఆదగ్గరలో 80 ఎకరాలు మా గాని సాగుచేయు రహితము, కాంక్ష నివ్వించియున్నారు. వారిద్దరికి తూము నిమయములో కొంతగాదా వచ్చుటవలన ఓమరుసీరుగాను, గొడ్డ తొక్కిడివలన తెనాలికింకలో పడినగండి నాధారముచేసి ఆ పహిత పోలము 20 ఎకరములు ఆరోపించు లెక్కలో చేర్చవని కోరికగానికి వ్రాసినారట. అది యాతగానిని కరణంగారు కొందరిపోలములు కొన్ని పడినెట్టి మొదలగుచు వీరవలనవారి పోలములు 80 ఎకరాలు చేర్చి వ్రాయమని ఓమరు సీరుగానికి చేర్చి వ్రాయించి నారట. మా పోలములు ఆరోపించు బరులో చేర్చిన సంగతి కరణంగారు యింకెవరుగారు మాకు నోటినుంచిచ్చి చెప్పుచుబోడువచ్చి మాటాడి నొచ్చున్నప్పుడు మొదట మారు తెలియవచ్చును. వెంటనే వై ఆఫీసుకు ఆఫీసు నిచ్చినాము. కాని ఆఫీసులో పనులు జరుగుటయు ఆఫీసుదనములకు విడ్డబులు పుట్టుటయు, అందుగనా! తల లొనగూడక యింకెవరువారివద్దకు చాలయిం వెళ్ళకపోవుటచే వారి యిష్టము వచ్చియు వారు వ్రాసినందునవచ్చును. తిహాసీలు దారుగాని డిప్యూటీ కలెక్టరుగాని వచ్చిచూచి యుండలేదు. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి ఆఫీసులో కొన్నాము. కాని ఆ కాకితమే మైనదో, ఆపరమాత్మునకే యుగళ. జూబండిలో నాలుగు గోలాయి పడుండి తిరిగి ఆఫీసుకొన్నాము కాని తిహాసీలు దారు, గండికొట్టినదే డి.పి. డి.య్యువారు రిపోర్టు చేయుచునని కొంతసేపును, రహితము గండికొట్టు లేదనుచునని కొంతసేపును బారెడటు బారెడటువేసి మరియొక గ్రామము, మేము చెప్పిన దాలకించకయే పిలిచినారు. న్యాయాధికారు లీ రీతి చెప్పినది వినక న్యాయపరిపాలనము చేసిన ప్రజలకష్టము తెల్లు గట్టెక్కును? వరదలవలనను, వానలవలనను కాలవనీరవననమై పంటలుగూడ నష్టమైపోయిన మామాటల సభికారులను వినకుండజేయు మా దురదృష్టమును నిందించు కొనవలయును గాని యెవరి నేమన్న నేమి ప్రయోజనము. నదరుగండి యిప్పటినుండి యటులనే యున్నది. ఒకవేళ

కాలువలనువచ్చు పూర్వము నాలుగు తట్టల మన్న పోయించి నను గొడ్డ తొక్కిడి బండ్లు జనులు రహదారివలన వెంటనే యాగండిప్రదేశము పట్టమైపోవును. కరణంగారు వచ్చేసంవత్సరమునకు గూడ రిపోర్టువ్రాసి అయిదులెట్లు కన్ను కట్టిస్తానని చెప్పుకున్నారట. వై యధికారు లీ సంగతు లన్నియు చిత్తగించి ముందుకైన మామొక యరణ్యోదనము చేయకుండురు గాక.

బాధితులు.

III

గ్రామోద్యోగుల దురవస్థ

అయ్యా,

స్పెషలు డ్యూటీ యేర్పరచిన గ్రామముల కరణములును, నాకర్లును పడు దురవస్థ అందరికినివిదితము. పిచ్చుకపై బ్రహ్మత్రువున్నట్లు "స్పెషలు డ్యూటీ" (అనగా ప్రత్యేకపువరి) యనునది, దొరతనము వా రేర్పరచి కరణములకును నాకరులకును, కొంతమంది లేకుండజేయుట జూడ మిగుల విచారకరముగా నున్నది. అపారమైన రివెన్యూ పనిసాగించుటకే తీరిక లేకుండగా, నిట్టి ప్రత్యేకపు పనులకు గల్పించుచుండుటలో దొరతనము వారి యభిప్రాయ మేమో తెలియవచ్చును. ఈ స్పెషలు డ్యూటీ అట్టిలెమెంట్ కాల్యచేదకుపబడు గ్రామములకున్నది, యా పని నెరవేర్చుటకుగాను హెచ్చుతక్కుమిచ్చుచు, ప్రత్యేకముగా నుచుకలెక్టరు, తహసీలుదారు, ఇన్స్పెక్టరు, సబ్ ఓవర్ సీట్స్, ఇరిగేషను గుమాస్తాలు మున్నగు వారందరి నేర్పరచుచుండును. కరణములను గూడ నట్టి యేర్పరచిన యెడల వారికి పనియవగాననము కాదని యేమో, అట్లేపడదు. వేరుగానైన వినియోగించుట లేదు; సరిగగా ప్రతిఫలమునైన నీయకుండుట జూడ, దొరతనమువారి యాశయ మేమియో తెలియవచ్చును. వేలకొలది రూపులను లీవైయింద్యోగియలకై వెచ్చించుచు కరణములకు జీతములనభివృద్ధి చేసిన మాత్రముననే, దొరతనము వారికి, నపారమైన నష్టము వచ్చుననియో, లేక, నిదివరలోనే, యున్న సబ్ కలెక్టరు, తహసీలుదారు మున్నగువారివలె, స్పెషలు పనికి ప్రత్యేకోద్యోగియల నియోగింపుచునయైన, లేక జీతము సభివృద్ధి చేయుచునయైన, న్యాయమునకై వాదించ, నీనులోద్యోగియలకు సమర్థత లేదనియు, నక్రమముగా బలవంత పెట్టుచు, బెడలించుచు, బాకీలు చేయించుకోవచ్చుననియు, మాహించి, యేర్పరచిన ప్రతిఫలము నీను కూరకుండిరేమో, తెలియదు. రివెన్యూ స్పెషలు డ్యూటీ యద్యోగులకు, సమానాధికారములుండుటం బట్టియు, నీరెండుపనులను గూడ జరూరుగనే చేయవలసియుండుటం బట్టియు, నేపనియందు చేయవచ్చుచో, నెవరు ఓక్షింతుకో యనుభవముచే "ముందుకు బోయిన నయ్యి. వెనుకబోయిన నయ్యి" యనననన పనిజేయుటకును గాలుచేతులాదక, కరణములకును లేదా లేదా, యింతిం లేన రాకున్నది. దీనికి నోక, దొరతనము వారి యద్యోగుల కిదిన యధికారములు సామాన్యములైనను యశస్త్రలైన తాచేదారులకు, కరణములను, నాకరులను, ఆగ్రహము వచ్చినప్పుడు బర్తరపుచేతు యని చెబుచుండుచుండును. ఇట్టి రివెన్యూ స్పెషలు డ్యూటీపనులను సాగించుటకై, గ్రామోద్యోగులకు గృహకృత్యములను నెరవేర్చుకొనుటకైన, దీరికలేదు. అయిదెట్లయో నాకర్ నిమిగ మైన ముచ్చటించుటకు వీలులేక, "స్పెషలు డ్యూటీ బడిన యా" నలె, గొట్టుకొనుచుండుట, నాకర్, నెంతటి కష్టనష్టమునకైన కనికరము పుట్టకమాను.

కరణములను వేరుగా నియోగించినచో పనియవగానన కాదని యేమో, మానిననొన్నచో, నాకరులను గూడ నిస్సల యేడ్చిందనలయు? వాకిమియు నవగాననకై యెక్కువ తేను గదా.

స్పెషలు డ్యూటీ రాక పూర్వమువలెనే యిప్పుడు కూడ నాకరులందఱు, బూర్వపు పనులను, నిర్వహించుటకు బోయినచో, కరణము స్వయముగా గొలతులు, కూడ నేనువల సేవచ్చుచున్నది.

ఈ నాకరుల కిచ్చుజీతము నాలుగేసి రూపాయలను, వారిచే బలవంతముగా జేయించుకొను పని, పది రెట్లుకమును. వారు గొలుగుకొనుచు తేనెడి చాకిలు, వారియనుకు, చూచి తీరవలెను. కాని కల్లింప కష్టముగాదు.

ఈ దురవస్థకు పడలేక, "సంతకాంపర్య" నేటివరకు వచ్చుచున్న యీ నాకర్ కిప్పటితో నీర్వహణతోవలసి వచ్చెగా"యని, నెక్కండ్రు కోరినయిం, నాకర్లును, అనుకొనుచుండ, పలుమారు మనుచున్నాము. ఈ విషయములను గూర్చి ప్రముఖులైనవైన కానన నిర్మాణ సభలో బ్రవేశ పెట్టిగాని,

మరి యే విధమునగాని ప్రయత్నించి నేటికరణములు పడుదుర వల్లము దొలగించి ప్రభావన్ననకు బాత్రులగుదురుగాత యని ప్రార్థించు చున్నాను.

అందు విషయమై దొరతనము వారు శ్రద్ధవహించినచో వారి ముఖ్యోద్దేశ్యము కొనసాగదనియు, పనియంతయు వారు కోరిన ప్రకారము, గ్రామోద్యోగులు జరిగింపకు, మొక్కదీర్చుకొనుటకై వారికి దొచ్చినట్లు లెక్కలు తయారుచేయుచుండు దనియు, నాయభిప్రాయము.

ఒక గ్రామస్థుడు.

విశాఖపట్టణము శ్రీ సీతారామస్వామి వారి ఆలయము నుగురించి ఒక విశేషం ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు: ఈ యాలయము తాలూకు మాపురవాసులచేల్ల కొత్తగా తయారుచేయించబడిన మహామంటపమునకు గత మాఁచము 1-వ తేదీని సంద్రాక్షిణి పూర్ణిమాకులు యథావిధిగా జరుపబడి ఆ నాటిరాత్రి శ్రీ స్వామివారి కళ్యాణ మహోత్సవము తిరుప్పీడతృణముతో బయలుదేరి ఆతి వైభవముగ జరుపబడినది. సంద్రాక్షిణికు కాకలసిన భిక్షులకుగాను రు 42-0-0 మాపురవాసులవలన కనులు చేయబడెను. భోగరగాదులు విద్యుక్తముగా జరిగినవి. ఆలయమునకు అనేకమంది వచ్చిరి. అప్పుడు ముఱు చెరుకు కృష్ణమూర్తిగారికిని సుఖేంద్రాచార్యగారికిని కోవెల పరిత్రాగరు గోమరం కృష్ణమూర్తిగారు పూలరంగులను మెడలో వేసిరి. అందఱును సంతృప్తికరంగులైరి. మహామంటపమును తయారుచేయించిన చందాదారులలో ముఖ్యులు వీరలే. సుమారు రెండువేల రూపులను వసతిగల భూములుండి యీ యాలయపు యజమానులు మరమ్మత్తులు వ్వారాలు చేయించుట మానివేయుట కడుశోచనీయము.

వెంట్రప్రగడ గ్రామమునందు విన్నకోట వేంకటసుబ్బారావుగారు లోయర్ నెకండరీసాతకాల కొఱకు ఒక పూరి ఇల్లును వేయించిరి. దారియందు గత మాఁచము 30 వ తేదీని ఇస్కండ్లంటు నెకండరీస్కూలు స్థాపించబడినది. నాటిసాయంత్రము తాదేపల్లి శ్రీంధరకృష్ణగారి అధ్యక్షతవ్వడిన సభగాడెను. అనేకులు విద్యార్థియములను గూర్చియు ఆంగ్లేయ విద్యునగూర్చియు, ఉపాధ్యాయ పద్యమును గూర్చియు సుపన్యసించిరి. నభంతమున వెంట్రప్రగడ వీరరాఘవగారు పక్కినే కళ్యాణమును హరికథాకాలక్షేపము చేసిరి. కొన్ని పద్యములు చదువుడెను.

అద్భుతనివారినే. 126

ప్రాఫెసర్ తేమ్ముగార్ ఎల్లెస్ట్రాటానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీనులకును నీరసాలకును మందు నిద్ర లేకుండుట, జ్ఞాపకశక్తి తక్కువగుట, మెదడు దివ్యముగా నుండును.

అనియంజెంపూర్ణ మిచ్చుచేయుటకు, విన్నపము బలహీనము, కాయానమా, కుష్టనష్టము పోగొట్టుట, విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమాస్తాలకు కర్తవ్యము, మనోవాదకులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనదందు; బలమును గలిగించును. అనేక కేసులందు ఇందువలన హాసుపడినవారు, నీవుమాడ చేడిదనమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిపొద్దును విడుదల చేయించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవీనము! చీనము!!

ద రి కు ధి ద్ర వ్య కు ల రా జా

ఆట్టో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాన కొంతకాల ముందునట్టి ఆత్మార్థి వాసనయును కలదు. ఆత్మకహలో సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతికట్టలో గాని చొక్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందమనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమునను వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యేవని యుండినా యీ ఆత్మోద్యోగ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.
వెల 1/2 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } ని. పి. చార్జి
1 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 ఆవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అందు తెలుకల్ కంపెనీ, నెం 155, జుమ్మనపేట కిడ్లీ, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంట:- మెహతా పుష్పవల్లభం మూర్తీ, వై నానాబాద్ లోకీ, వదరాము.

కమలామణిలేఖలు

వెల 6 అణాలు.] పూర్వగుచ్ఛము - తయారైనది. [పి. పి. ద్వారా తెలిపి]

5 ప్రతులు పి. పి. ఖర్చు సహా, రూ. 2-2-0.

వెల 10 అ.] ఉత్తర గుచ్ఛము - ముద్రణలో నున్నది. [పి. పి. ద్వారా 12 అ.]

ఉత్తర గుచ్ఛము కొన్ని కాలముగానే వెలువడగలదు. ఈ లోపల పూర్వగుచ్ఛమును మఱి మఱి చదివి అందుగల పొందికలు, రసవంతములగు పల్లు, విశేషార్థములు, మున్నగువానిని బుద్ధిమంతులు గ్రహించి ఆనందింతురుగాక. కమలిన కొలది బయలుపడునట్టి రుచి వట్టిమాటలచే వర్ణించి తెలుపుట సాధ్యము కాదుగదా! ఈ పూర్వగుచ్ఛమును వెన్నెదిగ చదివి సారమును సంపూర్ణముగ గ్రహించినవారి హృదయములు ఉత్తర గుచ్ఛమునకై తత్పరపడుచుండుట నిస్సందేహము. ఆంగ్లేయ భాషలో దొరలును మన వారునుగూడ లక్షలకొలది జనులు చదివి న్నాఁగించిన యీ లేఖలవలన యానందమును ఆంధ్రలోకమందెల్లెడల వ్యాపింపజేయుట మహాభాగ్యము గావున, ఈక్రింది యేర్పాటు చేయబడినది. ఏమనగా—

500 బిరుదుల 5 ప్రతులు పూర్వగుచ్ఛము తెప్పించుకొని పి. పి. ఖర్చు సహా రూ. 2-2-0. లు చెల్లించువారికి ఉత్తర గుచ్ఛము తయారైన వెంటనే 1 ప్రతి

బహుమానము గా

పంపుచున్నాము. మఱియు, తప్పక చేరుటకై పోస్టేజి నైపుము భరించి బంగీద్వారా పంపుచున్నాము.

పూర్వగుచ్ఛమును పి. పి. గా పంపుమన్నారా? ఎన్ని ప్రతులు?

విక్రొరియా డిపో - మైలాపూరు - మద్రాసు.

లోక పసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. ఆట్లు నిరూపించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుచు, ఈసాలామిసిరి మురబ్బా నేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరితననది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూర్, కాందహార్ జేతేములలో వైరగుచున్నది. ఆక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనజేతపు 4 గురు మనుష్యుల బలము అదేకేమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బాను నేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన చానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపాపపుత్రిక పార్శ్వలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువుపరచుగల సుమధులకు 100-0 0లు ఇవ్వవచ్చును. గుణమియ్యనియడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి ఇచ్చివేసెదము.

రిజిస్టర్డ్]

(నమ్మకమైన మందు)

[రిజిస్టర్డ్]

తామమైనము

అన్ని చర్మరోగములకు, చచ్చులకు, పాదాలకు సిద్ధావధము. ఇది శ్రీకృష్ణాను చంద్రారెడ్డిగారు (జమీందారు, నిడదవోలు) వక్తరా కొందరు గొప్పవారు పరిశీలించి మాకు ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోకి రాబడినది. ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమూత్రము నయినను జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రాకు బాణమువలె ఖండించి యానందవంతములగా జేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0

2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0

సకము బుడ్లున్న ఇవ్వబడును.

యస్. వి. యస్. రాజు అండు సన్స్

(778) లక్ష్మీనరసాపురం ఆపర్తి పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

ఆత్మజిజ్ఞాసా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

2 య్యముల సద్భావమును గుఠించిన కాశ్మీరీయ చర్చ

గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్నవైజా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-9-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

పువ్వుకుంకుమపువ్వు

పువ్వుకుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడ్ డెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(53) 21. హమ్మంబీడ్, బాంబాయి.

SHAKESPEARE'S.

As You Like It For Telugu Stage.

చారుమతీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడు, కాళిదాస సమానుడు నగు షేక్స్పియరు మహా కవిచే రచియింపబడిన "ఏజ్ యులైక్ యిట్" అను నాటక రాజమున కిది ఆంధ్రీకరణము. ఇందలి ఆశ్చర్యభరిత మగు కథ ఇంపులు గులుకు వర్ణనలు, మృదుచురుగు సంభాషణలు, భావగర్భితంబులగు శృంగారచేష్టలు, కనుపువ్వు నవ్వు పుట్టించు హాస్యము నెల్లర నానందమున ముంచుచేయును. వెల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వార్థత్యాగియై, అఖిల భారతీయుల యభివృద్ధికై పాటుపడి, అనేకములగు లాభములను మనకు గడించి ఇచ్చిన తేజోవంతుని జీవిత రసావృత్తి మిందు తాండవ మాడుచున్నది. రు 0-4-0.

భారతీవేత్ హవుస్, ఏలూరు.

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల మగు మన మార్కటులు

పంశజులము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేభరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకవిగ్రహ కోవభాలయం 155, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచక్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులజేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకేతములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలపునం జేసి కాకలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటువలన నలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు ,, ,, 0-8-0

,, ఆగస్టువత్సర ,, ,, 0-12-0

ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు ,, ,, 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

నీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు.